

AS "Augstsprieguma tīkls"
Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073

Reģistrācijas Nr.
40003575567

T +371 6772 8353
F +371 6772 8858

ast@ast.lv
www.ast.lv

30.01.2025.
Uz 10.12.2024

Nr. 2.5/2025/349
Nr. b/n

ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN
ENVIRONMENT, SIA

Vīlandes iela 3-6
Rīga
LV-1010

Par atzinumu IVN ziņojumam "PurpleGreen SolWin" vēja elektrostaciju un tīklu
būvniecībai Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastos

Atbildot uz Jūsu vēstuli par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko
apspriešanu, AS "Augstsprieguma tīkls" informē, vēja elektrostaciju izvietojums ir
paredzēts tālāk par to maksimālā augstuma (ieskaitot rotora spārnu garumu) plus 10
metru attālumā no esošajām 330kV un 110kV gaisvadu elektrolīnijām un plānotās
"Augstsprieguma tīkls" apakšstacijas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu
56960050015.

AS "Augstsprieguma tīkls" nav pretenziju par ziņojumu.

Valdes loceklis

Arnis Daugulis

Slaide
ilze.slaide@ast.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra"

LIDLAUKU STANDARTU UN DROŠĪBAS DAĻA

Biroju iela 10, Lidosta "Rīga", Mārupes novads, LV- 1053, tālr. 67830936, fakss 67830967, caa@caa.gov.lv, www.caa.lv

Mārupes novadā

12.12.2024

Nr.01-8/2456

Uz 10.12.2024. Nr. b/n

SIA „Estonian, Latvian &
Lithuanian Environment”

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra” (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūra) ir saņēmusi Jūsu 2024. gada 10. decembra vēstuli par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai Jēkabpils novadā priekšlikumu sniegšanai minētā ziņojuma pilnveidošanai.

Civilās aviācijas aģentūras Lidlauku standartu un drošības daļa ir iepazinusies ar SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un informē, ka mums nav papildu priekšlikumu ziņojuma pilnveidošanai.

Minētā vēja parka elektrostacijas būs gaisa kuģu lidojumiem bīstami šķēršļi un atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41.panta prasībām pēc vēja elektrostaciju precīza izvietojuma, skaita un raksturlielumu noskaidrošanas to būvēšanai būs jāsaņem Civilās aviācijas aģentūras atļauja, kā arī tās būs jāmarķē un jāapriko ar aizsarggaismām.

Daļas vadītājs

R.Bisenieks

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Bisenieks, 60001671

Dabas aizsardzības pārvalde

Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150, tālr. 67509545, e-pasts: pasts@daba.gov.lv, www.daba.gov.lv

Siguldā

30.01.2025. Nr. «DOKREGNUMURS»
Uz 10.12.2024. b/n

**SIA „Estonian, Latvian &
Lithuanian Environment”**
reģistrācijas numurs 40003374818,
elle@environment.lv
kristiana@environment.lv

Zināšanai

Vides pārraudzības valsts birojam
Nosūtīšanai e-adresē

*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu
“PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju
un tīklu būvniecībai Jēkabpils novada
Vīpes un Mežāres pagastos*

Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – Pārvalde) 2024. gada 10. decembrī ir saņēmusi SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” vēstuli (Pārvaldē reģistrēta Nr. 4.9/8791/2024-S) par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju (turpmāk VES) un tīklu būvniecībai Jēkabpils novadā (turpmāk – Paredzētā darbība). Paredzētās darbības ierosinātājs - SIA “PurpleGreen Solwin”, reģistrācijas numurs 540203431051, juridiskā adrese: Republikas laukums 2A, Rīga, LV – 1010 (turpmāk – Ierosinātājs).

Vēstulē tiek sniegta informācija par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (turpmāk – IVN ziņojums) sagatavošanu atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – VPVB) 2024. gada 29. februārī izsniegtās IVN programmas Nr. 5-03/11/2024 IVN “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastos nosacījumiem (turpmāk – Programma). Vēstulē lūdzat Pārvaldi sniegt rakstveida priekšlikumus IVN ziņojuma pilnveidošanai.

Pārvalde konstatē, ka vēja parku “PurpleGreen Solwin” ir paredzēts izbūvēt Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijās. VPVB pieteiktā plānotā vēja parka izpētes teritorijā kopumā ir iekļautas 258 zemes vienības vai to daļas ar kopējo platību 2946 ha taču, izvērtējot nekustamo īpašumu pieejamību vēja elektrostaciju VES būvniecībai, IVN izpētes teritorija samazināta līdz 1635ha. VES būvniecības iespējas vērtētas 16 zemes vienībās, savukārt vēja parkam nepieciešamās infrastruktūras būvniecības iespējas 90 zemes vienībās. Līdz 2 km attālumā no potenciālajām VES būvniecības vietām atrodas 106 viensētas, savukārt tuvākās blīvi apdzīvotās vietas Vīpe un Turki atrodas aptuveni 1,5 un 4,5 km attālumā. Savukārt tuvākās pilsētas Līvāni un

Jēkabpils atrodas aptuveni 7,5 un 13 km attālumā no paredzētās darbības norises vietas. Plānotā vēja parka izpētes teritoriju un tuvāko apkārtni lielākoties aizņem meliorētas, lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas. Aptuveni 10% no izpētes teritorijas aizņem mežu platības, no kurām lielākā daļa ir mežaudzes, kas jaunākas par 40 gadiem.

Pārvalde ir iepazinusies ar IVN Ziņojumā ietvertu informāciju un atbilstoši Pārvaldes rīcībā esošajai informācijai veikusi tā izvērtēšanu. Par sagatavoto IVN Ziņojumu sniedzam šādu viedokli:

- [1] Saskaņā ar spēkā esošo Jēkabpils novada teritorijas plānojuma¹(turpmāk – Jēkabpils TP) plānotā vēja parka izpētes teritorija atrodas zemes vienībās vai to daļās, kuru atļautais izmantošanas veids pamatā ir lauksaimniecības teritorijas (L), mežu teritorijas (M) un ūdeņu teritorijas (Ū). Četrās zemes vienībās, kurās paredzēta VES būvniecība kā atļautais izmantošanas veids pilnībā vai daļēji ir noteikts mežu teritorijas, savukārt pārējās zemes vienībās, kurās paredzēta VES būvniecība - lauksaimniecības teritorijas. Atbilstoši teritorijas plānojumam VES būvniecība nav aizliegta tehniskās apbūves teritorijā (TA) un lauksaimniecības teritorijā (L), saskaņā ar Jēkabpils TP teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) kā teritorijas izmantošanas veids ir norādīts *Inženiertehniskā infrastruktūra*. Pārvalde arī norāda to, ka lauksaimniecības teritorijā (L) teritorijas izmantošanas veidi vispār nav noteikti un TIAN 4.8.punktā *TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJA* (TA) kā teritorijas galvenais izmantošanas veids noteikts “404. *Energoapgādes uzņēmumu apbūve*”. Pārvalde norāda, ka Jēkabpils TP nav iekļauta informācija par vēja parku attīstības perspektīvām Jēkabpils novada teritorijā, līdz ar to nav noteikts regulējums VES un vēja parku izvietošanai.

Šobrīd tiek izstrādāts jauns Jēkabpils novada teritorijas plānojums² (Jēkabpils novada pašvaldības 30.06.2022. domes sēdes protokols Nr.13, lēmums 84.§ “*Par Jēkabpils novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu*”), pašlaik notiek Jēkabpils TP 1. redakcijas pilnveidošana. Pārvalde secina, ka jaunajā Jēkabpils TP projektā ir noteiktas prasības alternatīvajai energoapgādei, kā arī noteikts regulējums VES un vēja parku izvietošanai. Pārvalde informē, ka šīs prasības stāsies spēkā tikai pēc jaunā Jēkabpils TP apstiprināšanas.

- [2] Atbilstoši dabas datu pārvaldības sistēmai Ozols³ (turpmāk – DDPS Ozols) plānotā vēja parka teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas vai mikroliegumi, kas būtu dibināti biotopu vai augu sugu aizsardzībai. Izpētes teritorijai tuvākie mikroliegumi atrodas aptuveni 7,0 km uz dienvidaustrumiem no tuvākās plānotās VES stacijas un tie nodibināti putnu, vaskulāro augu un paparžaugu atradņu aizsardzībai. Vēja parka izpētes teritorija piekļaujas dabas liegumam “Gaiņu purvs”, kas ir vienlaikus Natura 2000 teritorija. Saskaņā ar DDPS “OZOLS” publicēto informāciju, vairāki Eiropas Savienības (turpmāk – ES) nozīmes zālāju un mežu biotopi atrodas tiešā izpētes teritorijas tuvumā. Saskaņā ar sertificēto sugu un biotopu ekspertu Margitas Deičmanes, Gata Eriņa un Toma Daniela Čakara atzinumu “*Sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums par plānotās darbības - vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā, ietekmi uz aizsargājamiem biotopiem*” Vēveru purva tuvumā “*Nav sagaidāma negatīva ietekme uz ES nozīmes*

¹Jēkabpils novada teritorijas plānojums, https://geolativija.lv/geo/tapis#document_20576

²Jēkabpils novada teritorijas plānojums, https://geolativija.lv/geo/tapis#document_24343

³Dabas datu pārvaldības sistēmai Ozols, <https://ozols.gov.lv/pub>

aizsargājajiem purvu biotopiem 7110 Aktīvi augstie purvi, poligonu nr. 19GJ35_66, 19GJ35_67, 19GJ35_68, 19GJ35_69 un 7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās, poligona nr. 19GJ35_71, jo biotopi jau šobrīd ir susināšanas stipri ietekmēti. Apkārt Vēveru purvam un tā iekšienē atrodas lieli meliorācijas grāvji, kas pastāvīgi susina purvu. Kabeltrases izbūve var radīt īslaicīgu susināšanas efektu tranšejas rakšanas laikā, bet nav sagaidāma papildu negatīva ietekme no paredzētās darbības uz purvu biotopiem ilgtermiņā. Kabeltrases izbūve posmā gar biotopiem rekomendējama pa esošo grāvju atbērtņēm.”*

Pārvalde norāda, ka uz dabas lieguma “Gaiņu purvs” aizsardzību un izmantošanu attiecas 2010.gada 16.marta Ministru kabineta noteikumu Nr.264 “*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr.264) 16.5.punkts, kurš nosaka, ka dabas lieguma teritorijā aizliegts “*nosusināt purvus, mežaudzes slapjās minerālaugsnēs un slapjās kūdras augsnēs*”. Ekspertu atzinumā/IVN ziņojumā norādīts, ka dabas lieguma “Gaiņu purvs” tuvumā plānotās VES infrastruktūras izbūve neradīs būtisku papildus ietekmi, jo liegumam pieguļošo zemes vienību ar kadastra apzīmējumu nr.56760080192 no lieguma atdala jau eksistējoši grāvji. Meliorācijas kadastra informācijas sistēmā un projekta WAMBAF Tool Box kartē redzams, ka gluži pa visu perimetru tie netiek atdalīti. Principā ir redzams, ka tieši pašā dabas lieguma vienā teritorijas daļā pastāv pablīvs meliorācijas grāvju tīkls, bet šie grāvji ilgstoši (25 gadi kopš lieguma izveidošanas) nav atjaunoti un tiem šobrīd jābūt jau daļēji/spēcīgi aizsērējušiem. Ekspertu atzinumā arī rakstīts, ka divi lieguma teritorijā esošie, lieguma robežai pieguļošie meža biotopi jau ir susināšanas ietekmēti; jaunas mežaudzes, kas šobrīd neatbilst ES biotopiem. Pēc taksācijas šīs mežaudzes ir ~ 40 gadus vecs dumbrājs un niedrājs. Noteikumi Nr.264 skaidri nosaka, ka dabas lieguma teritorijā aizliegts nosusināt “*mežaudzes slapjās minerālaugsnēs un slapjās kūdras augsnēs*”. Pārvalde informē, ka meža nogabaliem nav jāatbilst biotopiem, lai būtu aizliegta to nosusināšana. Pārvaldes skatījumā arguments, ka teritorijā jau ir pastāvošas ietekmes un tādēļ VES parks būtiski neko papildus neietekmēs, nav pamatots. Principā ir aizliegta jebkāda papildus nosusināšanas ietekme. Minētie ES nozīmes biotopi vai mežu mitrie varianti ir atkarīgi no hidroloģisko apstākļu izmaiņām, tādēļ Pārvalde uzsver, ka būtiski novērtēt VES infrastruktūras objektu izbūvi, piemēram, meliorācijas objektu izbūvi vai pārbūvi, VES montāžas laukumu un VES pamatu nostiprināšanas pasākumus, ceļu izbūvi, kas ietver nosusināšanas darbus, atmežošanu u.c. saistīto hidroloģiskā režīma pārmaiņu ietekmi uz biotopiem un īpaši aizsargājamām sugām, kas saistītas ar mitriem/slapjiem apstākļiem. Pārvalde norāda, ka ir nepieciešams hidrologa atzinums ja ne par visu plānoto VES parka izpētes teritoriju, tad vismaz par dabas liegumam “Gaiņu purvs” pieguļošo platību, kurā veikts plānoto VES turbīnu un citu inženiertehnisko būvju iespējamās izbūves hidroloģiskās ietekmes novērtējums, pēc kā sertificētie sugu un biotopu eksperti varēs korekti novērtēt susināšanas iespējamo ietekmi.

IVN ziņojumā norādīts, ka susināšanas ietekmes attālumi izriet no 2015. gada 30. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.329 “*Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 224-15 "Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves"*”. Tomēr šie ietekmes attālumi var būt vēl lielāki, līdz ar to Pārvalde lūdz ņemt vērā SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”

vadlīnijas⁴, kurās norādītie susināšanas ietekmes attālumi noteikti pēc pētījumiem par ietekmi uz slapjo mežu ekoloģiju. Pārvalde lūdz papildināt IVN Ziņojuma Tabulu 5.1.2. ar nosacījumu, ka detalizētas inženierģeoloģiskās izpētes veikšanas un būvprojektu izstrādes laikā, tai skaitā attiecībā uz meliorācijas sistēmām, obligāti notiek atkārtotas konsultācijas ar IVN ziņojuma izstrādē iesaistītajiem ekspertiem, lai precizētu VES izbūves vietas un tehnoloģijas, plānojot un īstenojot pasākumus, lai novērstu hidroloģiskā režīma izmaiņas uz dabas liegumu “Gaiņu purvs”.

- [3] Pārvalde norāda, ka IVN Programmas⁵,⁶ 3.2.7.3. punktā norādīts, ka: *“Ietekme uz VES / vēja parka tuvumā esošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, Natura 2000 teritorijām, t.sk. dabas liegumu “Gaiņu purvs” vērtējama atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām. Jānovērtē Paredzētās darbības ietekme uz šajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās sastopamajām putnu sugām. Jānovērtē, kā Paredzētā darbība ietekmēs Natura 2000 teritorijas, to ekoloģiskās funkcijas, integritāti un izveidošanas un aizsardzības mērķus, izvērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamību. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan VES, elektropārvades un, ja attiecināms, elektroenerģijas akumulēšanas risinājumu un ar tiem saistītās infrastruktūras uzstādīšanas/būvniecības/pārbūves fāzē, gan plānoto VES / vēja parka ekspluatācijas fāzē), tostarp arī hidroloģiskā un mitruma režīma izmaiņas u.c. IVN procesā ekspertiem ir detalizēti izvērtējama plānoto VES / vēja parka ietekme uz Natura 2000 teritoriju izveides mērķiem un tajās sastopamajām dabas vērtībām, pamatojot savus secinājumus ar datos balstītiem spriedumiem. Ziņojumā un putnu ekspertu atzinumā jābūt iekļautam vērtējumam par paredzētās darbības ietekmi uz Natura 2000 teritoriju.”.* Tātad ietekme uz Natura 2000 teritorijām IVN ziņojumā vērtējama, ņemot vērā Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300). prasības. IVN ziņojumā ir sniegta īsa, vispārīga, aprakstoša informācija, bet netiek sniegts komplekss izvērtējums. Sikspārņu eksperta atzinumā ietekmes uz Natura 2000 teritorijām nav vērtēta vispār, vien norādīts, ka *“Uz austrumiem no vēja parka atrodas dabas liegums “Gaiņu purvs”. Purva malās, īpaši lieguma ziemeļu daļā, konstatēti bioloģiski vērtīgi purvmalas un boreālo mežu biotopi”.* Pārvalde norāda, ka Natura 2000 teritorija dabas liegumu “Gaiņu purvs” ir nozīmīga augsto purvu un pārmitro mežu aizsardzības teritorija, kuru var ietekmēt hidroloģiskā režīma izmaiņas. Tāpat sikspārņu akustiskā monitoringa dati⁷ liecina, ka viena no nozīmīgajām biotopu grupām, kurās uzturas un barojas sikspārņi (visbiežāk konstatētā suga ziemeļu sikspārņim *Eptesicus nilssonii*) ir skujkoku meži, kas ietver arī ES nozīmes aizsargājamās biotopus 9010*, 9060, 9050, 91D0*, 2180 vai vidēja vecuma mežaudzes, kuras sasniegušas

⁴ Vadlīnijas sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētiem ekspertiem par paredzētās darbības izvērtēšanu attiecībā uz meža ceļu būvniecību un meža meliorācijas sistēmu izveidi, atjaunošanu un pārbūvi, <https://www.daba.gov.lv/lv/media/22452/download?attachment>

⁵ Programma Nr. 5-03/11/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastos <https://www.vpvb.gov.lv/lv/media/6303/download?attachment>

⁶ “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecība Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā (SIA “PurpleGreen Solwin”). <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/purplegreen-solwin-veja-elektrostaciju-un-tiklu-buvnieciba-jekabpils-novada-vipes-un-mezares-pagasta-sia-purplegreen-solwin>

⁷ Sikspārņu akustiskais fona monitorings (2024) <https://www.daba.gov.lv/lv/biologiskas-daudzveidibas-monitoringa-parskati#monitoringa-rezultati-ziditaji-siksparni>

40 gadu vecumu. Ņemot vērā, ka Gaiņu purva perifērijā ir bioloģiski vērtīgi meži, kuros var būt struktūras, kas var nodrošināt vasaras mītņu vai aukļkoloniju vietas sikspārņiem, Pārvalde vērš uzmanību uz nepieciešamību obligāti papildināt IVN ziņojumu ar nodaļu par Natura 2000 teritoriju novērtējumu un vērtējumu par ietekmēm uz sikspārņu sugām. Lai atbilstoši novērtētu Paredzētās darbības ietekmi un izpildītu MK noteikumu Nr. 300 prasības, Pārvalde iesaka izmantot Noteikumu Nr. 300 pielikumā esošās tabulas, īpaši 1.tabulu “*Ietekmes novērtējuma kritēriji un atbilstošo indikatoru piemēri*” un 2.tabulu “*Kumulatīvo ietekmju identificēšana un apraksts*”.

- [4] Saskaņā ar sertificētā zīdītāju – sikspārņu eksperta Gunāra Pētersona atzinumu “*Par plānotā vēja parka „Mežāres”, Jēkabpils novadā potenciālo ietekmi uz sikspārņiem*” (turpmāk – Sikspārņu atzinums), projekta sākuma stadijā VES parkā tika plānots izvietot 37 VES turbīnas, savukārt IVN ziņojumā šobrīd paredzētas trīs alternatīvas – “B” un “C” variantā 17 VES turbīnas un “E” variantā 16 VES turbīnas. IVN ziņojumā norādīts, ka no visām trim alternatīvām par nevēlamāko ir uzskatāma “B” alternatīva, jo tās ietvaros ir plānots izbūvēt lielāko skaitu staciju sikspārņiem nozīmīgu vietu tuvumā. Savukārt Sikspārņu atzinumā norādīts, ka pēdējā VES izvietojumā salīdzinoši liels ir mežos plānoto izvietojamo VES skaits. Ja sākotnējā plānā ar 37 VES tieši mežos bija iezīmētas 5 VES jeb 1% no visām VES, tad pēdējā vēja parka versijā mežos plānotas ir 7 VES turbīnas jeb 44% no visām VES. Plānojot vēja parka izpēti, neviena no astoņām uzskaitītu stacijām netika izvietota tieši mežos. Četras no tām gan bija novietotas mežu tuvumā jeb mežmalas tipa biotopos. Ņemot vērā to, ka parasti mežos sikspārņu aktivitāte ir augstāka nekā atklātās ainavās un sikspārņu monitoringā tā nav atbilstoši novērtēta, Pārvalde piekrīt eksperta viedoklim, ka nepieciešams pastiprināt darbības ierobežojumus mežos plānotajām VES turīnām Nr. E1, E2, E3, E4, E5, E14 un E15. Tāpat Pārvalde piekrīt Sikspārņu eksperta atzinumā norādītajam, ka līdz šim vienīgā efektīvā metode sikspārņu bojāejas samazināšanai ir VES rotoru darbības apturēšana vai neuzsākšana nakts laikā noteiktos sezonas laikos un pie noteiktiem meteoroloģiskajiem apstākļiem. Sikspārņu bojāejai nav kompensējošu mehānismu, tādēļ obligāti jāņem vērā Sikspārņu atzinumā noteiktie rotoru darbības ierobežojumi un izvirzītie nosacījumi, līdz ar to Pārvalde lūdz papildināt IVN ziņojuma tabulu 5.1.2. “*Pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai un paliekošo ietekmju vērtējums*” un norādīt VES stacijas, kurām jāievēro stingrāki darbības ierobežojumi. Pārvalde uzsver, ka ne vienmēr vienas sezonas sikspārņu aktivitātes mērījumi uz zemes pirms projektēšanas monitoringā ļauj prognozēt sikspārņu bojāejas apmērus pie VES turbīnu rotoru spārņiem, turklāt izpēte veikta 2022. gadā un neietvēra meža biotopus un nav arī vērtēts Gaiņu purvs kā sikspārņu dzīvotne, tādēļ Pārvaldes ieskatā obligāti jāveic sikspārņu monitorings arī pirms-būvniecības periodā teritorijā, kurā reāli paredzēts izbūvēt VES. Pirms un pēc būvniecības monitoringa laikā ir jāpievērš pastiprināta uzmanība paredzētās darbības teritorijai, kurā tiek plānots izbūvēt vēja turbīnas, un jānosaka konkrēti skaitliski rādītāji, kas secināmi no monitoringa datiem, pie kuru sasniegšanas jāuzsāk papildus pasākumi nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai, tai skaitā paredzot pilnīgu turbīnu darbības pārtraukšanu. Monitoringa laikā, konstatējot ievērojami būtisku ietekmi uz sikspārņiem, ir jāapsver atteikšanās no šīm turbīnām vai to pārvietošana uz vietām ar potenciāli mazāku ietekmi. Pārvalde norāda, ka detalizēta monitoringa programma sikspārņiem un

putniem ir izstrādājama pirms būvdarbu uzsākšanas, bet pēc galīgā turbīnas novietojuma un modeļa izvēles. Monitoringa programmas obligāti ir saskaņojamas ar Pārvaldi un monitorings jāuzsāk vismaz vienu gadu pirms būvniecības uzsākšanas. Lūdzam paredzēt, ka Pārvaldei ir tiesības pagarināt monitoringa veikšanas laiku, ņemot vērā, ka novadā paredzēta vairāku VES parku izveide un jau šobrīd paredzama kumulatīvi negatīva ietekme uz putnu un sikspārņu populācijām, līdz ar to jāreķinās ar to, ka var būt nepieciešama Pārvaldes saskaņoto monitoringa programmu pārskatīšana, precizēšana vai papildināšana, nosakot konkrētus robežlielumus, kurus sasniedzot, jāizstrādā kaitējumu samazināšanas plāns un veicami noteikti kaitējuma samazināšanas pasākumi putnu un sikspārņu aizsardzībai. Pārvalde lūdz IVN ziņojuma nodaļu “7. NOSACĪJUMI TURPMĀKAI PAREDZĒTĀS DARBĪBAS UZRAUDZĪBAI IETEKMES UZ VIDU KONTEKSTĀ” papildināt ar augstāk minētajiem nosacījumiem.

Sikspārņu atzinumā norādīts, ka: “*Visaugstākā sikspārņu aktivitāte novērota mežmala/ūdensmala tipa biotopā, kuru pārstāvēja viena stacija – D3, kas atradās klajā laukā ap 20 metrus no Atašas upes krasta*”. Novērojumu stacijas D3 tiešā tuvumā plānota VES turbīna E2. Ortofoto kartē pie minētās turbīnas redzami vecupes līkumi, savukārt pie VES turbīnām E4 un E3 tiešā tuvumā atrodas dabas liegums “Gaiņu purvs”. Pārvalde lūdz papildināt IVN Ziņojumu, kas pamatots ar sikspārņu eksperta izvērtētu viedokli par minētajām VES vietām – vai tās nav uzskatāmas par nozīmīgām barošanās un uzturēšanās vietām sikspārņiem? Un vai no šīm turbīnām nav jāatsakās vai jāparedz vēl stingrāki aizsardzības vai kompensācijas pasākumi, lai nodrošinātu Natura 2000 tīkla kopējās vienotības aizsardzību un dabisko sugu dzīvotņu nenoplicināšanos.

- [5] Izvērtējot sertificētu putnu ekspertu atzinumu par Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastā plānotā vēja parka varbūtējo ietekmi uz putnu faunu, Pārvalde norāda, ka nav ievēroti visi Pārvaldes 2023.gada 8.decembra vēstulē Nr.4.9/7661/2023-N “*Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam*” un VPVB Programmas 3.2.7.2. punktā iekļautie nosacījumi “*Ietekmi uz putniem, sugām, kuru aizsardzībai izveidoti mikroliegumi (ja attiecināms) un sikspārņiem⁸ vērtē visā Paredzētās darbības teritorijā un tās ietekmes zonā, ņemot vērā arī ietekmi to barošanās un migrācijas laikā ietekmi jāvērtē gan uz ligzdojošiem, gan migrējošiem putniem (ņem vērā, ka putnu migrāciju raksturo gan pavasara, gan rudens migrācijas sezona), kā arī veicama zemo pārlidojumu trašu izpēte, gan migrācijas ceļa augstums (īpaši ņemot vērā, ka noteiktos laikapstākļos putni lido zemāk). Plānotajās VES teritorijās meža zemēs veicamas nakts plēsīgo putnu un dzeņveidīgo uzskaites. Veicot uzskaites, lūdzam ņemt vērā sugu grupu “Dzeņi” un “Pūces” izstrādāto prioritāro kvadrātu tīklu. Ietekmi uz putniem un to ligzdošanas iespējām, vērtē arī kontekstā ar atmežojamām platībām. Jānovērtē VES / vēja parka izvietojums attiecībā pret putnu migrācijas ceļiem. Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamu sugu izpēti, atbilstoši to aizsardzības plāniem⁹. Ietekmi uz dabas vērtībām vērtē ne tikai saistībā ar VES / vēja parka ekspluatāciju, bet arī ar būvniecības darbiem un*

⁸Nem vērā “Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes novērtēšanai uz sikspārņiem”, pieejamas https://lvafa.vraa.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2020/171/Vadlinijas_VES_siksparni_fin.pdf

⁹ Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar likuma “Sugu un biotopu aizsardzības likums” 5. panta 4. punktu un Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127 “Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību”. (Pieejami: https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) (skatīts 26.02.2024.)

to radīto ietekmi VES un saistītās infrastruktūras izveides gaitā, īpašu uzmanību pievēršot, piemēram, būvniecības darbu radītā trokšņa traucējumiem uz jutīgām putnu sugām. Jāveic Paredzētās darbības, ņemot vērā citas plānotās darbības, kumulatīvo ietekmju novērtējumu uz putniem un sikspārņiem. Ja Paredzētās darbības īstenošana var radīt būtisku ietekmi uz melnā stārķa populāciju Latvijā kopumā un pasliktināt sugas aizsardzības stāvokli, šai sugai jāveic padziļināts ietekmes vērtējums, tai skaitā kumulatīvā aspektā - vērtējot esošās ligzdas, ligzdošanas jūtīgo apgabalu, barošanās vietas, esošās dzīvotnes piemērotības vērtējums ilgtermiņa perspektīvā, nākotnē potenciālās apdzīvojamās platības ligzdas tuvumā, ligzdošanai un barošanās piemēroto vietu konektivitāte (ja attiecināms). Vietās, kur Paredzēto darbību veikšanas teritorijā vai tās perifērijā atrodas medņu rieta vietas, jāveic to izvērtējums, ietverot jaunu medņa ristu teritoriju apzināšanu un novērtējot arī ar Paredzēto darbību citu saistīto pasākumu ietekmi uz medni, piemēram, paredzēto jaunu ceļu vai meliorācijas objektu izbūves ietekmi uz medņu riestiem (ja attiecināms)". Pārvalde norāda, ka pēc ornitologa atzinuma var secināt, ka izpētes attiecībā uz putniem nav veiktas pietiekamā apmērā. Laika posmā no 31.05. līdz 22.09.2023. izpētes teritorija nav apmeklēta nemaz (pēc putnu atzinuma 1.tabulas). Tātad nav iegūti dati par ligzdojošajiem putniem nozīmīgā ligzdošanas sezonas posmā. Rudens sezonā teritorija ir apmeklēta vienu reizi 2022. gadā un vienu reizi 2023.gadā, kas neļauj veikt pamatotus secinājumus par migrācijām rudens sezonā. Būtībā ir pētīta tikai putnu pavasara migrācija. Pārvalde piekrīt un norāda uz 2025.gada 13. janvārī iesniegtajam sertifikāta putnu eksperta Jāņa Priednieka iebildumiem, ka "pētījumi veikti nepietiekamā apjomā – lielākā daļa pētījumu bijuši tikai migrāciju laikā, galvenokārt pavasarī, bet tie faktiski nav veikti putnu ligzdošanas laikā, un praktiski pilnībā ir ignorēti meži. Īpaši liels ir datu trūkums par dienas plēsīgo putnu un pūču iespējamo ligzdošanu, kas ir īpaši jutīgas putnu grupas pret vēja parkiem. Teritorija pēc atzinumā sniegtās informācijas nav apmeklēta periodā 31.05.-22.09.2023. (tas redzams no informācijas par uzskaites punktiem un maršrutiem). Līdz ar to nav aptverta būtiska ligzdošanas perioda daļa, kā arī praktiski nav vērtēts putnu rudens migrācijas periods. Nav aptvertas visas ligzdojošās īpaši aizsargājamās putnu sugas, piemēram, nav veikta pūču un dzeņu provocēšana to ligzdošanas laika sākumā, plēsīgo putnu ligzdu meklēšana un atrasto ligzdu apdzīvotības pārbaude"(J. Priednieka 13.01.2025. vēstule pievienota pielikumā). Papildus izvērtējot visu iesniegto dokumentāciju un dažādos ekspertu viedokļus, Pārvalde norāda:

- Apgalvojums, ka "Apsekojot teritorijas Gaiņu purva perifērijā eksperti nav konstatējuši dzīvotnes ar augstu piemērotību apbodziņa un bikšainā apoga ligzdošanai, tāpat šajā teritorijā nav fiksēti šo sugu putnu novērojumi." (IVN ziņojuma 108.lpp) ir nepamatots, jo nav veiktas ne pūčveidīgo, ne dzeņveidīgo putnu uzskaites, provocēšana. Jānorāda, ka izpētes teritorijā ir apodziņam, urālpūcei, ūpim, bikšainajam apogam, trīspirkstu dzenim, mazajam dzenim, vidējam dzenim un baltmugurdzenim noteiktās prioritārās teritorijas (saskaņā ar Pūču¹⁰ un Dzeņu¹¹ aizsardzības plāniem), kas putnu atzinumā nav pat pieminētas.

¹⁰ Pūču aizsardzības plāns, <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-puces-2021-2029>

¹¹ Dzeņu aizsardzības plāns, <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-dzeni-2021-2030>

- Putnu migrācija Mežārē tiek salīdzināta ar putnu migrāciju Kolkā, kur krasi atšķiras putnu migrācijas ceļi un arī sugu sastāvs. Salīdzinoši pēc diagrammas (3.3.3.3. attēls) ietekmes uz putniem nav, jo Kolkā līkne ir daudz augstāka, bet šie lielumi nav salīdzināmi. Arī citās diagrammās tiek salīdzinātas divas atšķirīgas vietas un lielumi, kas nav attiecināmi uz konkrēto VES. Turklāt atzīmēts, ka Plānotā vēja parka teritorijā 2023. gadā šādu putnu uzskaites seansu nebija.
- Par VES ietekmi uz melno stārķi nav nekādu izvērtējumu. VES ietekme uz jūras ērgli vērtēta kā visbūtiskākā, taču vērtējums šķiet vispārīgs un suga nav pētīta visa gada garumā. Populācija ir salīdzināta starp Sātiņu dīķiem un VES vietu, kas maz salīdzināmas pēc būtības.
- Putnu atzinumā nav izvērtēti novērojumi no dabasdatiem vai arī no DDPS “Ozols”, ko savos atzinumos praktiski izmanto visi eksperti.
- Putnu atzinumā un IVN ziņojumā ir minēts, ka lielais kraukļu skaits izpētes teritorijā būtiski ietekmē pārējo putnu sugu ligzdošanu. Tomēr tā kā nav veikta ne plēsīgo putnu ligzdu meklēšana un apsekošana, ne citu putnu ligzdošanas teritoriju apsekošana, nav iespējams pamatoti spriest par kraukļu ietekmi un ligzdošanas sekmēm vispārīgi šajā teritorijā. Atzinumā tiek pieminēta vairāku sugu iespējama ligzdošana, bet pēc atzinumā sniegtās informācijas nav skaidrs, vai vispār ir notikusi mērķtiecīga lielo ligzdu vai ligzdošanas vietu meklēšana.
- Atkritumu poligona ietekme ar tajā esošajiem kraukļiem ir izvērtēta kā būtiska ietekme uz blakus esošajām ligzdojošajām sugām. Nav gan konkrēti norādīts, bet pēc atzinuma var spriest, ka VES varbūt nebūs tik liela ietekme, kā kraukļiem.
- Dabas liegums Gaiņu purvs pēc putnu atzinuma 1.tabulas ir apsekota tikai vienu reizi - 4.maijā 2023.gadā, kas nav uzskatāms par pietiekamu izpētes apjomu, lai veiktu pamatotus secinājumus par teritorijā ligzdojošajām putnu sugām un potenciālo vēja parka ietekmi uz tām. Turklāt jānorāda, ka teritorijas apsekošana ir veikta laika posmā no plkst. 11.02 līdz 13.30, kas ir ārpus visaugstākā putnu aktivitātes laika ligzdošanas sezonā. Kā norādīts Latvijas ligzdojošo putnu atlanta instrukcijā¹² *"visaugstākā dziedošo putnu aktivitāte ligzdošanas laikā (brīdis, kad iespējams konstatēt visvairāk sugu) ir aptuveni pirmajās 6 stundās pēc saullēkta un ap 4 stundām pirms saulrieta."* Vietējais saullēkts Gaiņu purvā 4.maijā ir plkst. 5.24. Tātad Gaiņu purva apsekošana ir veikta mirklī, kad ligzdojošo putnu aktivitāte ir ievērojami zemākā kā diennakts gaišā laika pirmajās stundās, kad būtu bijis optimāli veikt apsekojumus.
- Nav izprotams putnu atzinuma 1.tabulā minētais teritorijas apsekojums 25.februārī 2023. gadā, kas bijis 4 minūtes ilgs.
- Pēc izpētēm teritorija ir nozīmīga migrējošo putnu pulcēšanās vieta pavasara migrācijās. Par rudens migrācijām neko pamatoti nevar spriest, jo ir bijuši tikai divi apsekojumi (15.10.2022. un 23.09.2023.). Turklāt trūkst pamatota vērtējuma par ligzdojošajiem putniem, jo jūnijā/jūlijā, kad ir mazuļu laiks un varētu spriest par reālu

¹² Trešā Latvijas ligzdojošo putnu atlanta (2020.–2024.g.) datu ievākšanas un ziņošanas metodika, <https://www.daba.gov.lv/lv/media/3796/download?attachment>

ligzdošanu un sekmēm, teritorija vispār nav apmeklēta. Gaiņu purvs ir apmeklēts tikai vienu reizi, no kā nevar gūt salīdzināmus datus.

- Lai gan kumulatīvā aspektā nav detalizēta vērtējuma, sagaidāms, ka šī vēja parka izbūve radīs būtiskas kumulatīvas ietekmes, ņemot vērā apkārtnē plānotos vēja parkus. Īpaši attiecībā uz migrējošajiem putniem, kuriem ir novērojama izvairīšanās no vēja parkiem.
- Putnu atzinumā minēts, ka *"Pēc kopējā zosu skaita, kas šo teritoriju izmanto, Neretas sateka varētu ierindoties pirmajā desmitā Latvijā... Šādas dzīvotnes „likvidēšana”, padarot to neizmantojamu, var būtiski negatīvi ietekmēt šo teritoriju izmantojošo zosu populācijas."* Tāpat IVN ziņojumā ir minēts, ka *"plānotais parks ir iecerēts vietā ar augstu pārlidojumu intensitāti migrācijas sezonā, un plašie lauksaimniecības zemju masīvi ir piemērotas atpūtas vietas migrējošajiem putniem."* **Pārvalde piekrīt IVN ziņojumā paustajam, ka plānotā vēja parka būvniecība pilnā apmērā vai daļēji ir aizliedzama** (IVN ziņojuma 122.lpp).
- Applūstošajās teritorijās iekļaujas turbīnas Nr. E2, E3, E4, E6, E7, E8, tai skaitā E2, E5 varētu radīt barjeras efektu starp dažādām migrējošo putnu barošanās un atpūtas vietām, tāpēc Pārvaldes ieskatā to izbūve nav atbalstāma, jo var radīt būtisku ietekmi.
- Ja plānoto vēja parka ieceri tomēr virza tālāk, tad IVN Ziņojums ir precizējams, izvērtējot katru turbīnu, izmantojot luksafora principu (izvērtē katru turbīnu individuāli, sasummē paredzamās ietekmes un to smagumu, pēc rezultāta piešķirot krāsu sarkans (būtiska ietekme), dzeltens (ietekme, kas mazināsies, ja piemēros kādus ietekmi mazinošos pasākumus) un zaļš (paredzama minimāla vai nebūtiska ietekme)). Tādā veidā atsijājot kritiskākās turbīnas. Šādam izvērtējumam jāparādās IVN Ziņojumā. Pārvaldes ieskatā ir nepieciešams atteikties no vismaz to turbīnu izbūves, kas atrodas Neretas satekas teritorijā un tās tiešā tuvumā, vietās, kur konstatēta migrējošo putnu baru koncentrēšanās un uzturēšanās, un Gaiņu purva tuvumā. Vēja turbīnu izvietojums plānojams paralēli migrācijas ceļa virzienam, lai neradītu šķērslī. Jebkurā gadījumā visu turbīnu izvērtējums veicams tikai pēc putnu atzinuma būtiskas papildināšanas ar ligzdojošo putnu, rudens migrāciju, ietekmes uz Gaiņu purvu un kumulatīvo ietekmju vērtējumu. Tām turbīnām, kas radīs vismazāko ietekmi un joprojām tiks virzītas kā realizējamas, jebkurā gadījumā piemērojami ietekmi samazinoši pasākumi - nepieciešams kontrastējošs krāsojums gan turbīnas balstam, gan rotora lāpstiņām, VES parks jāaprīko ar sistēmām, kas aptur tā darbību, tuvojoties migrējošajiem, dienas plēsīgajiem putniem, stārķiem u.c. putniem, gan diennakts gaišajā, gan tumšajā laikā, jāizvēlas klusākās turbīnas, kā arī jānosaka laika periods, kad vēja parka darbība ir apturēta intensīvākās migrācijas laikā.

Lai kvalitatīvi izvērtētu Paredzētās darbības ietekmi uz putniem, Pārvalde lūdz veikt putnu atzinuma pilnveidošanu vai atkārtotu pētījuma veikšanu un atzinuma sagatavošanu, veicot izpēti atbilstoši VPVB Programmā minētajām prasībām, īpaši pievēršot uzmanību 2.4.4., 3.2.7.2., 3.2.7.3., 3.2.7.4., 3.2.7.5., 3.2.9., 3.3.1., 7.2. punktos norādītajam.

- [6] IVN ziņojuma 18. lpp norādīts, ka: *"Šī ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvatos, cik iespējams, ir ņemta vērā informācija par citiem plānotajiem vēja parkiem, tomēr pieejamais*

informācijas apjoms par citām iecerēm šobrīd liedz novērtēt kumulatīvās ietekmes kvantitatīvi. Lai kvantitatīvi novērtētu kumulatīvās ietekmes trokšņa, mirgošanas, vides riska, kā arī ainavu aizsardzības kontekstā, tās būtu vērtējamas kopā ar esošām darbībām vai darbībām, kurām izsniegti tehniskie noteikumi vai Vides pārraudzības valsts biroja atzinums, proti, ir pieejama informācija par VES novietojumu un tehnoloģiskajām alternatīvām. Ņemot vērā, ka nevienam no iepriekš uzskaitītajiem vēja parkiem nav notikusi sākotnējā sabiedriskā apspriešana t.sk., arī nav pieejama informācija par VES izvietojumu un tehnoloģiskajām alternatīvām, šī IVN ietvaros kumulatīvās ietekmes novērtēt kvantitatīvi nav iespējams. Vienlaikus jānorāda, ka atsevišķās jomās, kur vērtējums balstās uz ekspertu prognozi par sagaidāmo pārmaiņu nozīmību, tuvumā iecerētie vēja parki ir ņemti vērā, tajā skaitā pastiprinot nosacījumus arī paredzētās darbības īstenošanai, piemēram, putnu aizsardzība". Pārvalde norāda, ka Sikspārņu atzinumā nav vispār vērtētas kumulatīvās ietekmes ar citiem VES parkiem. Pārvalde uzskata, ka IVN ziņojumam un Sikspārņu atzinumam obligāti jāpievieno izvērtējums par VES parku kumulatīvo ietekmi uz sikspārņu dzīvotņu zudumu, fragmentāciju un barjeras efektiem, jo plānotais VES parks pārklājas un tieši robežojas ar VES parku "SOLWIN Steķi" un SIA "Supren"¹³ VES parku un tā tuvumā ir plānoti vairāki citi VES parki – VES parks "Purplegreen Energy", VES parks "Solwin 1", SIA "BN1" VES parks un citi.

Pārvalde uzskata, ka nav novērtēts esošo un plānoto citu VES parku izbūves iespējama kumulatīvais efekts, kā piemēram, Pārvalde 2024. gada 9. decembrī vēstulē Nr.3.27/8250/2024-N ir Valsts vides dienestam (turpmāk – Dienests) sniegusi atzinumu par SIA "BN1", Reģ. Nr. 45403041374, plānoto VES parku (14 VES) Atašienes pagastā, Jēkabpils novadā. Pārvalde pauda viedokli, ka paredzētajai darbībai nepieciešams piemērot IVN procedūru. Vēstules pielikumā pievienojam sertificēto sugu un biotopu ekspertu atzinumus. IVN ziņojuma 17.lpp teikts, ka "Plānotā vēja parka "PurpleGreen Solwin" izpētes teritorija austrumos robežojas ar SIA "Aksedo" plānotā vēja parka "Solwin Steķi" izpētes teritoriju, kurā kopumā ir iekļautas 197 zemes vienības un kurā plānots uzstādīt līdz 53 VES8. Šis vēja parks ir plānots kā "PurpleGreen Solwin" vēja parka paplašinājums Līvānu novada teritorijā." Tāpat SIA "Aksedo" mājas lapā ir publicēta informācija, ka: "Šī gada vasarā SIA AKSEDO noslēdza ilgtermiņa attīstības pakalpojumu sadarbības līgumu ar vienu no pasaules lielākajiem vēja elektrostaciju ražotājiem par hibrīdprojektu attīstīšanu Latvijas teritorijā ar kopējo jaudu līdz 600 MW. Divu parku būvniecība paredzēta Latgales reģionā, konkrēti Jēkabpils un Līvānu novados. Abus parkus attiecīgi attīstīs divi AKSEDO meitas uzņēmumi – PURPLEGREEN Solwin un PURPLEGREEN SolwinI. Tie būs moderni, nākotnē vērsti hibrīda tipa parki, kombinējot saules, vēja un bateriju enerģijas tehnoloģijas, lai izveidotu inovatīvu elektroenerģijas ražošanas portfeli"¹⁴. Pārvaldes skatījumā kumulatīvā ietekme vērtējama kopā visiem trim SIA "Aksedo" vēja parkiem:

¹³ Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novadā Mežāres un Vīpes pagastos (SIA Supren) <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-jekabpils-novada-mezares-un-vipes-pagastos-sia-supren>

¹⁴ AKSEDO paraksta attīstības līgumu par 600 MW elektroenerģijas hibrīda parku attīstību Latvijā, <https://purplegreen.eu/lv/2024/08/21/aksedo-paraksta-attistibas-ligumu-par-600-mw-elektroenerģijas-hibrīda-parkuattistibu-latvija/>

- vēja parka “SOLWIN Steķi” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Jēkabpils novada Atašienes pagastā un Līvānu novada Rožupes, Rudzātu un Turku pagastā¹⁵, turklāt šis VES parks robežojas un pārklājas ar VES PurpleGreen Solwin, abi VES parki ieskauj arī dabas liegumu “Gaiņu purvs”;
- vēja parka “Purplegreen Energy” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Jēkabpils novada Ābeļu, Salas, Dignājas, Kalna un Leimaņu pagastā¹⁶;
- vēja parka “Solwin 1” izbūve Jēkabpils novada Salas un Ābeļu pagastā¹⁷.

Pārvaldes ieskatā galvenie noskaidrojamie jautājumi par plānoto VES parku kumulatīvajām ietekmēm ir – vai izbūvējot visus plānotos vēja parkus migrējošajiem sikspārņiem un putniem tiks saglabāti migrācijas koridori, būs pieejamas barošanās, vairošanās un atpūtas vietas? Šādam izvērtējumam nav nepieciešams zināt precīzas VES turbīnu novietojuma vietas un izvērtējums sniedzams, pieņemot, ka novados plānotie vēja parki tiek arī uzbūvēti. Tāpat Pārvalde lūdz, vērtējot kumulatīvas ietekmes izmantot 2024. gadā izdotās vadlīnijas “Guidance on biodiversity cumulative impact assessment for wind and solar developments and associated infrastructure”¹⁸, kurās apkopota informācija par galvenajiem kumulatīvās ietekmes rādītājiem uz bioloģisko daudzveidību un sniegti dažādi piemēri kā vērtēt šīs ietekmes. Ņemot vērā augstāk minēto, Pārvalde norāda, ka VES radītās ietekmes un to būtiskums vai nozīmība ir tieši atkarīga no VES uzstādīšanai izvēlētajās vietas un tā, vai VES iedarbības zonā ir objekti un subjekti, uz kuriem izraisītās vides pārmaiņas var atsaukties nelabvēlīgi, kā arī šādu objektu vai subjektu daudzuma, jūtīguma, īpašā aizsardzības statusa, nozīmības u.c. Tāpat ietekmes būtiskums un nozīmība ir atkarīga no tā, vai paredzētās darbības radītās ietekmes nesummējas ar citām ietekmēm, ko rada citas darbības tuvumā ar kopēju slogu summāri uz vienu un to pašu teritoriju.

Pārvaldes ieskatā IVN ziņojuma izstrādes ietvaros jāveic visu iepriekšminēto VES parku summārās un kumulatīvās ietekmes izvērtējums uz vienu un to pašu teritoriju, piemēram, visu VES parku summārās un kumulatīvās ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, ornitofaunu, sikspārņu populāciju, ainavu, uz ietekmes teritorijā esošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk – ĪADT), mikroliegumiem. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” tvērumā ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos¹⁹. Tātad IVN ziņojuma sagatavošanas laikā jāveic paredzētās darbības īstenošanas

¹⁵ Programma Nr. 5-03/40/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka “SOLWIN Steķi” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Jēkabpils novada Atašienes pagastā un Līvānu novada Rožupes, Rudzātu un Turku pagastā, <https://www.vpvp.gov.lv/lv/media/7257/download?attachment>

¹⁶ Programma Nr. 5-03/39/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka “Purplegreen Energy” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Jēkabpils novada Ābeļu, Salas, Dignājas, Kalna un Leimaņu pagastā <https://www.vpvp.gov.lv/lv/media/7260/download?attachment>

¹⁷ Programma Nr. 5-03/38/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka “Solwin 1” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Jēkabpils novada Salas un Ābeļu pagastā, <https://www.vpvp.gov.lv/lv/media/7263/download?attachment>

¹⁸ Guidance on biodiversity cumulative impact assessment for wind and solar developments and associated infrastructure <https://portals.iucn.org/library/node/52090>

¹⁹ Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.panta 2.punkts

iespējamo ietekmi uz vidi novērtējums, t.sk. summāro un kumulatīvo ietekmju novērtējums/ Likumdevējs noteicis, ka ietekmes uz vidi novērtējums izdarāms pēc iespējas agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā. Atbilstoši iepriekš minētajam tieši IVN ziņojuma sagatavošana ir procedūra, kuras ietvaros nepieciešams izvērtēt visas VES parku radītās summārās un kumulatīvās ietekmes. Šobrīd IVN ziņojumā nav iekļauta informācija par plānoto VES parku teritorijām, plānoto VES skaitu, utt. Neizvērtējot summārās, kumulatīvās ietekmes netiks ievērots likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktais princips - ietekmes novērtējums izdarāms pēc iespējas agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā²⁰. Tāpat jāņem vērā, ka vides problēmu risināšana uzsākama, pirms vēl saņemti pilnīgi zinātniski pierādījumi par paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz vidi. Ja ir pamatotas aizdomas, ka paredzētā darbība negatīvi ietekmēs vidi, jāveic piesardzības pasākumi²¹. Tāpat jau IVN ziņojumā jāparedz pasākumus summāro un kumulatīvo ietekmju samazināšanai, piemēram, jāizmaina VES novietojums, jāsamazina to skaits utt.

Ņemot vērā IVN ziņojuma izstrādātāju viedokli, ka IVN ziņojuma izstrādes laikā nav iespējams izvērtēt visu iepriekšminēto VES parku summārās un kumulatīvās ietekmes uz vienu un to pašu teritoriju, **Pārvalde rekomendē piemērot likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 14.¹ panta “Ietekmes novērtējuma nepieciešamības apstiprināšana” septīto daļu, kas nosaka, ka VPVB pati vai pēc ierosinātāja lūguma var pieņemt lēmumu, ka paredzētās darbības, kurām piemērots ietekmes novērtējums un kuras rada ietekmi uz vienu un to pašu teritoriju un ir līdzīgas, novērtējamās apvienotā procedūrā. Šajā gadījumā Pārvalde būtu uzskatāma kā ierosinātāja.**

- [7] Pārvalde papildus norāda, ka līdz šim VES turbīnu modeļu minimālais lāpstiņu vēziena laukuma attālums no zemes ir bijis robežās no 50-100 m, kas būtu pieņemams attālums, tomēr pēdējā laikā izplatās tendence būvēt liela diametra rotorus uz īsākiem mastiem. Sikspārņu sadursmju riska aspektā negatīvi jāvērtē tādi modeļi, kuriem ir zems lāpstiņu vēziena laukuma attālums no zemes (piemēram~15-40 m), kas tādējādi apdraud gan zemu, gan augstu lidojošās sugas²². Šādas situācijas rodas plānošanas aspektu gaitā, liela diametra rotors palielina saražotās elektroenerģijas daudzumu, bet īsāks masta augstums apmierina cilvēku prasības par nepieciešamo turbīnu atrašanos līdz apdzīvotām vietām. Šo kā negatīvu tendenci piemin vācu pētnieki²³. Vienā no jaunākajiem pētījumiem (dati apkopoti par 1630 VES turbīnām, attālums no lāpstiņu vēziena laukuma līdz zemei zemākajā punktā 20-54 m (ground clearance; rotor-free-area)) par parametru ietekmi uz sikspārņu un putnu sugu mirstību pie turbīnām, ietekme analizēta sikspārņu sugai Hoary bat *Lasiurus cinereus*, kas ir migrējoša suga un pētītajā reģionā viena no biežākajiem upuriem sadursmēs ar VES turbīnām. No analizētajiem parametriem tieši attālumam no lāpstiņu vēziena laukuma līdz zemei, bija būtiska nozīme uz sikspārņu sugu mirstību. Samazinoties attālumam no lāpstiņu vēziena laukuma līdz zemei

²⁰ Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.panta 1.punkts

²¹ Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.panta 5.punkts

²² The Handbook of Acoustic Bat Detection. By Volker Runkel, Guido Gerding, and Ulrich Marckmann; translated by Iain Macmillan. Exeter (United Kingdom): Pelagic Publishing.

²³ 5.Rodrigues, L., Bach, M.-J. Dubourg-Savage, B. Karapandža, D. Kovač, D, T. Kervyn, J. Dekker, A. Kepel, P. Bach, J. Collins, C. Harbusch, K. Park, B. Micevski, J. Minderman (2015): Guidelines for consideration of bats in wind farm projects – revision 2014. EUROBATs Publication Series No. 6 (English version). UNEP/EUROBATs Secretariat, Bonn, Germany, 133 pp.

būtiski pieauga sīkspārņu mirstība. Sakarība konstatēta arī analizētajām putnu sugām, bet visspēcīgāk tā izpaudās tieši sīkspārņu sugai *Lasiurus cinereus*²⁴. Pārvalde rosina šos un citus pētījumus ņemt vērā, izvērtējot paredzētās darbības ietekmi uz sīkspārņiem.

- [8] Saskaņā ar Invazīvo sugu pārvaldnieku^{25, 26}, VES parka teritorijā un tās tiešā tuvumā ir reģistrēta invazīvā svešzemju suga Sosnovska latvānis *Heracleum sosnowsky*. Sosnovska latvānis ir agresīva invazīvā suga un tās iznīcināšana ir prioritāra^{27, 28}. Pārvalde lūdz IVN ziņojumā ņemt vērā invazīvo sugu izplatību un paredzēt nepieciešamos piesardzības pasākumus, papildinot ar nosacījumiem arī IVN ziņojuma 5.1.2. tabulu – nepieļaut invazīvo sugu izplatīšanos VES parka būvniecības un ekspluatācijas laikā.

- [9] IVN ziņojuma sadaļā “3.3.1.4. Pasākumi ietekmes mazināšanai” norādīts kļūdainais nosacījums, ka, lai nodrošinātu esošo dižkoku aizsardzību, objektu projektēšana un izbūve jāsaskaņo ar Pārvaldi. Noteikumi Nr.264 nenosaka, ka, lai nodrošinātu konstatēto dižkoku aizsardzību, objektu projektēšana un izbūve jāsaskaņo ar Pārvaldi. Bez Pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas dabas pieminekļa teritorijā aizliegts veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu. Pārējos gadījumos, lai nodrošinātu dabas pieminekļu aizsardzību, objektu projektēšanas un izbūves laikā jāievēro Noteikumu Nr.264 8.nodaļā noteiktos nosacījumus.

IVN ziņojuma Tabulas 5.1.2 sadaļa “*Ietekme uz dižkokiem un potenciāli aizsargājamiem kokiem*” jāpapildina un jānorāda, ka aizsargājamā koka teritorijā aizliegts veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamā vai potenciāli aizsargājamā koka augšanu un dabisko attīstību, novietot lietas (piemēram, būvmateriālus vai būvtechniku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību; aizliegts mainīt vides apstākļus – ūdens režīmu un koka barošanās režīmu; aizliegts iznīcināt dabisko zemsedzi). Lai šos aprobežojumus ievērotu, Paredzētā darbība pieļaujama ārpus aizsargājamā koka (10 metru rādiusā ap to, skaitot no koka vainaga projekcijas) teritorijas.

- [10] IVN ziņojuma sadaļā “2.4.5. *VES piegāde un uzstādīšana*” un Tabulas 6.1.2 sadaļa “*Ietekme uz apkārtnē esošajiem kultūras pieminekļiem*” norādīts, ka izzstrādājot vēja parka būvniecības projektu, jāņem vērā kultūrvēsturisko vērtību novietojums, detalizēti jāizvērtē transportēšanas maršruti, ņemot vērā nosacījumus smagsvara un lieltgabārta kravu pārvadāšanā. Šis nosacījums attiecas arī uz dabas vērtībām. IVN ziņojumā nav sniegts izvērtējums par iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām vēja parka detaļu transportēšanas maršrutos. Pārvalde lūdz IVN ziņojumam pievienot iespējamās vēja parka detaļu transportēšanas maršrutus un sniegt maršrutu izvērtējumu, vai netiks ietekmētas dabas vērtības, jo, piemēram, kādā ceļa posmā, ir alejas, koku puduri vai liela izmēra koki, kuri iespējams atbilst dižkoka statusam. Vienlaikus uzsveram, ka par dižkoku ir uzskatāms jebkurš koks, kura izmēri ir sasnieguši

²⁴ Julie C. Garvin, Juniper L. Simonis, Jennifer L. Taylor. Does size matter? Investigation of the effect of wind turbine size on bird and bat mortality. Biological Conservation. Volume 291, 2024, 110474, ISSN 0006-3207.
<https://doi.org/10.1016/j.biocon.2024.110474>

²⁵ Invazīvo sugu pārvaldnieks <https://latvianature.daba.gov.lv/invazivo-sugu-parvaldnieks/>

²⁶ Invazīvo augu sugu novērojumi kartē <https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks/pages/inv-augu-sugu-noverojumi>

²⁷ Ministru kabineta 2008.gada 30.jūnija noteikumi Nr.468 "Invazīvo augu sugu saraksts"

²⁸ Ministru kabineta 2008.gada 14.jūlija noteikumi Nr.559 "Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi"

Noteikumu Nr.264 2.pielikumā noteiktos izmērus, neatkarīgi no fakta vai tie ir apzīmēti ar informatīvo zīmi “*Ozollapa*” un reģistrēti DDPS Ozols.

Kopumā Pārvalde secina, ka IVN Ziņojumā izvērtētā VES parka ietekme uz dabas vērtībām pirmsšķietami būs būtiska, it īpaši uz putnu populācijām. No visām alternatīvām, mazākā iespējamā negatīvā ietekme uz dabas vērtībām būs VES parka “E” alternatīvai, ar noteikumu, ka notiek atteikšanās vai tiek atvirzītas stacijas no teritorijas ar augstāko applūšanas varbūtību, tas ir Atašas un Neretas satekas, un no sikspārņiem nozīmīgām teritorijām ap Gaiņu purvu. Ja tiek ievēroti visu piesaistīto ekspertu un Pārvaldes sniegtie nosacījumi, tad Plānotās darbības ietekme, iespējams, tiks samazināta. Ieceri akceptējot, ir jāizstrādā detalizēta monitoringa programma sikspārņiem un putniem, lai sekotu līdzi reālajai VES parka ietekmei uz minētajām dzīvnieku grupām.

Pielikumi:

1. Par plānotā vēja parka “Atašiene”, Krustpils novada, Vīpes, Mežāres un Atašienes pagastos un Līvānu novada Turku pagastā potenciālo ietekmi uz sikspārņiem.
2. Sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums ar pielikumiem par plānotā vēja parka būvniecības un ekspluatācijas ietekmi uz Latvijā īpaši aizsargājamām un apdraudētām putnu sugām Jēkabpils novads, Atašienes pagasts; Līvānu novads, Turku pagasts.
3. J. Priednieka iebildumi un komentāri par sabiedriskajai apspriešanai izsludināto IVN ziņojuma projektu “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā (13.01.2025.).

Ar cieņu

Dabas aizsardzības departamenta direktore

Gita Strode

Jakovele 20299454

inese.jakovele@daba.gov.lv

Zvejniece 26324329

evija.zvejniece@daba.gov.lv

Ozoliņa 28323065

alise.ozolina@daba.gov.lv

Vasiļevskis 26112686

dagnis.vasilevskis@daba.gov.lv

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKU PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU*

JĒKABPILS NOVADA PAŠVALDĪBA
JĒKABPILS NOVADA ATTĪSTĪBAS PĀRVALDE

Reģistrācijas Nr.40900038701
Rīgas iela 150A, Jēkabpils, Jēkabpils novads, LV – 5202
Tālrunis 65207421, elektroniskais pasts attistibas.parvalde@jekabpils.lv

Jēkabpils novadā

06.02.2025 Nr. 1-4/25/221
Uz 10.12.2024. Nr. 2.5-3/24/5351

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”

elle@environment.lv,

SIA “PurpleGreen Solwin”

auris@purplegreen.eu

Par “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecību Jēkabpils novadā

Jēkabpils novada pašvaldībā 10.12.2024., reģistrācijas Nr. 2.5-3/24/5351, ir saņemta SIA “PurpleGreen Solwin” informācija par sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu paredzētajai darbībai - vēja elektrostaciju un tīklu būvniecību Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā ar aicinājumu piedalīties ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā, kas norisināsies no 2024. gada 10. decembra līdz 2025.gada 17.janvārim.

Informējam, ka Jēkabpils novada pašvaldība ir iepazinusies ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, kas sagatavots par paredzēto darbību - “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecību Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā, par ko nav iebildumu. Jēkabpils novada Attīstības pārvaldes vadītāja piedalījās klātienē sabiedriskās apspriešanas sanāsmē, kas norisinājās 2024. gada 17. decembrī, Vīpes tautas namā (adrese: “Vālodzīte”, Vīpe, Vīpes pagasts, Jēkabpils novads).

Vadītājs

B.Voltmane

Gunda Cērmūkša 22018804

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Kvalitātes vadības sistēma ir atkārtoti sertificēta atbilstoši standartam darbības sfērā “Jēkabpils novada administratīvās pārvaldes un Jēkabpils novada attīstības pārvaldes darbība saskaņā ar valsts pārvaldi reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem”

Latvijas gaisa satiksme

Valsts akciju sabiedrība
Reģ. nr. 40003038621
Muzeju iela 3, Lidosta "Rīga",
Mārupes pagasts, Mārupes
novads, LV-1053, Latvija
Tel.: +371 67300950
E-pasts: lgs@lgs.lv
ISO 9001: 2015

Latvijas gaisa satiksme

State Joint-Stock Company
Reg. No. 40003038621
Muzeju street 3, Airport "Riga",
Marupe parish, Marupe municipality,
LV-1053, Latvia
Phone: +371 67300950
E-mail: lgs@lgs.lv
ISO 9001: 2015

Mārupes novadā

Dokumenta datums ir tā
elektroniskās parakstīšanas datums

Nr. VI-AD/JPN-01/2024/869

SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment"

Vīlandes iela 3-6,
Rīga, LV-1010

Elektroniskā pasta adrese:
elle@environment.lv

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Atbildot uz 2024.gada 10.decembra vēstuli, VAS "Latvija gaisa satiksme" dara zināmu, ka ir iepazinusies ar sabiedriskajai apspriešanai nodoto vēja elektrostaciju parka "PurpleGreen Solwin", Jēkabpils novadā būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un savas kompetences robežās neiebilst pret tajā ietvērto informāciju.

Tehniskā nodrošinājuma departamenta vadītājs

Imants Viškers

Laizāns, 67300850

07.01.2025.

Nr. 4.6 / 304

SIA "ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN
ENVIRONMENT"
Paziņošanai e - adresē

PRIEKŠLIKUMI

Izsniegti paredzētajai darbībai – "PurpleGreen Solwin" vēja elektrostaciju un tīklu būvniecība Jēkabpils novadā Vīpes un Mežāres pagastu teritorijā.

Priekšlikumi izdoti: SIA "ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN ENVIRONMENT", reģ. Nr. 40003374818, Vīlandes iela 3 - 6, Rīga LV-1010, e-pasts: elle@environment.lv

Priekšlikumi:

- 1) Vēja elektrostaciju (turpmāk - VES) novietojumu no valsts autoceļu asīm paredzēt ne tuvāk par 1,5 kārtīgu maksimālo vēja elektrostaciju augstumu.
- 2) Plānojot būvmateriālu un VES piegāžu maršrutus, ņemt vērā esošo valsts autoceļu stāvokli, masas un gabarītu ierobežojumus, kā arī ņemt vērā to, ka, ja LVC konstatē valsts autoceļa bojājumus, nekavējoties var tikt uzstādītas masas ierobežojuma ceļa zīmes, līdz ar ko smagsvara pārvadājumus ieteicams plānot vasaras periodā no maija līdz septembrim, vai ilgstoša sasaluma laikā, kad autoceļu nestspēja ir visaugstākā.
- 3) Plānojot apbūvi un ar to saistītas transporta plūsmas, ņemt vērā to, ka plānotie risinājumi nevar pasliktināt braukšanas apstākļus uz valsts vietējiem autoceļiem, kura funkcija ir tranzīta satiksmes nodrošināšana.
- 4) Ņemt vērā, ka LVC nepiekrīt valsts autoceļu zemes nodalījuma joslu izmantošanai inženierkomunikāciju (kabeļu) izvietošanai, to izvietošanu pieļaujams veikt ārpus valsts autoceļu zemes nodalījuma joslām.
- 5) Plānojot piekļuvi attīstāmai teritorijai un tās sasaisti ar valsts autoceļu tīklu, vadīties pēc pakāpeniskuma principa – pievienojumu pievienot citam – zemākas kategorijas valsts autoceļam, pašvaldības, komersanta vai māju ceļam, nodibinot servitūtu normatīvajos aktos noteiktā kārtībā. Kā arī plānojot apbūvi un ar to saistītas transporta plūsmas, ņemt vērā to, ka plānotie risinājumi nevar pasliktināt braukšanas apstākļus uz valsts vietējiem autoceļiem, kura funkcija ir tranzīta satiksmes nodrošināšana. Papildus informējam, ka jaunu pievienojumu pie valsts autoceļiem, kā arī esošo pievienojumu pie valsts autoceļiem kategorijas paaugstināšanas kārtību regulē Ministru kabineta 2008. gada 12. jūlija noteikumi Nr. 505 "Noteikumi par pašvaldību, komersantu un māju ceļu pievienošanu valsts autoceļiem". IVN apstiprināšana pieļaujama tikai pēc iecerei nepieciešamo piebraucamo ceļu, pievienojumu pie valsts autoceļiem akceptēšanas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 6) Pamatojoties uz iesniegto informāciju par IVN izpētes teritoriju, secināms, ka VES parku teritorija un ar to saistītā infrastruktūra plānota pa valsts autoceļiem: valsts galvenajiem autoceļiem A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža(Patarnieki), A12

Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža(Terehova), valsts vietējiem autoceļiem V795
Mežāre – Vīpe - Stūrnieki, V754 Līvāni – Gavartiene - Steķi, V755 Turki - Mežāre.

Priekšlikumi izdoti pamatojoties uz:

- 1) SIA “ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN ENVIRONMENT” iesniegumu 10.12.2024.,
(LVC reģ. ar Nr. 1 - 17588).
- 2) Likuma „Par autoceļiem” 7. panta trešo daļu.
- 3) Aizsargjoslu likumu.
- 4) Ministru kabineta 2008.gada 7. jūlija noteikumiem Nr. 505. „Noteikumi par pašvaldību,
komersantu un māju ceļu pievienošanu valsts autoceļiem”.
- 5) Likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.

Latgales reģionālās nodaļas vadītājs

J. Freibergs

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Vasiļjevs , 65237581
janis.vasiljevs@lvceli.lv

DIENVIDLATGALES REĢIONS

Fabrikas iela 2, Līvāni, Līvānu novads, LV-5316, tālrunis 65307102, e-pasts: lvm@lvm.lv

Līvānos

**DATUMU SKATĪT DOKUMENTA PARAKSTA LAIKA ZĪMOGĀ
REĢISTRĀCIJAS NUMURU SKATĪT DOKUMENTA PIELIKUMĀ**

Vides pārraudzības valsts birojā

[E_ADRSE](#)

Informācijai:

SIA "Estonian, Latvian&Lithuanian ENVIRONMENT"

elle@environment.lv

SIA "PurpleGreen SolWin"

info@purplegreen.eu

Par ietekmes uz vidi novērtējumu

AS „Latvijas valsts meži” (turpmāk - LVM) ir iepazinusies ar ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk- IVN) ziņojumu “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju (turpmāk VES) un tīklu būvniecībai Jēkabpils novadā.

No IVN ziņojumā publicētās informācijas šķietama ietekme uz LVM apsaimniekojamo teritoriju nav paredzēta. Tuvākās VES attālums 100 m robežās rada risku, ka plānoto VES novietojumu nedaudz pamainot, var iestāties VES spārnu pārkāres risks.

Attiecībā uz drošības zonu ievērošanu, vai iespējamo rotora spārnu pārkāres risku, lūdzam turbīnu izvietojumu plānot tā, lai netiktu ietekmēta LVM saimnieciskā darbība. Pārkāres gadījumā ar LVM slēdzams nomas līgums par attiecīgo spārnu pārkāres laukuma platību.

Vienlaikus informējam, ka gadījumā, ja IVN rezultātā plānots veikt jebkādas plānotās darbības ietekmi mazinošas darbības, tad to plānošanai un realizēšanai LVM apsaimniekotajā teritorijā ir nepieciešams rakstisks LVM saskaņojums.

Papildus LVM sniedz šādu informāciju:

Attiecībā uz elektroapgādes kabeļu trasējuma plānošanu, aicinām iepazīties ar LVM izstrādātajiem pamatprincipiem līnijveida inženierbūvju novietošanai LVM zemēs, kas pieejami https://www.lvm.lv/images/lvm/Profesionali/zemju_apsaimnikosana/lvm_pieejja_linijveida_in_zb_izvertesana.pdf.

Attiecībā uz elektroapgādes kabeļu būvniecības ieceri, nepieciešams pieprasīt LVM tehnisko noteikumu izsniegšanu būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādei un būvdarbiem. Informācija par tehnisko noteikumu izsniegšanas kārtību pieejama šeit:

<https://www.lvm.lv/biznesa-partneriem/zemes-pirksana-un-noma/tehnisko-noteikumu-izsniegšana>.

Meža apsaimniekošanas plānošanas vadītāja

Daiga Ancāne

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Lāsma Dzelme
26575091
l.dzelme@lvm.lv

Daiga Ancāne
28348742
d.ancane@lvm.lv

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde

Mazā Pils iela 19, Rīga, LV - 1050, tālr. 67229272, e-pasts pasts@nkmp.gov.lv, www.nkmp.gov.lv

Rīgā

17.01.2025. Nr. 05-06/99
Uz 10.12.2024. iesniegumu
(Reģistrēts 10.12.2024. Nr. 11300/2024)

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”

(Reģ. Nr. 40003374818)

elle@environment.lv

*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu
vēja elektrostaciju parkam “PurpleGreen Solwin”,
Jēkabpils novadā*

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (turpmāk – Pārvalde) ir izskatījusi SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” izstrādātos Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojuma materiālus vēja elektrostaciju parka “PurpleGreen Solwin” un ar to saistītās infrastruktūras izveidei Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastos, kas pieejami vietnē <https://environment.lv/lv/aktualitates/sabiedriskas-apsriesanas/pazinojums-par-ivn-zinojuma-sabiedrisko-apsriesanu-purplegreen-solwin-veja-elektrostaciju-un-tiklu-buvniecibai-jekabpils-novada.html>.

Vēja elektrostaciju parku “PurpleGreen Solwin” un ar to saistīto infrastruktūru paredzēts izbūvēt Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastos. Būvniecības un izpētes teritorijas kopējā platība 1635,2 ha. Vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecība vērtēta 16 zemes vienībās, savukārt VES parkam nepieciešamās infrastruktūras būvniecība vērtēta 90 zemes vienībās. IVN ziņojuma ietvaros vērtētas trīs VES novietojuma alternatīvas: B un C alternatīvās paredzēts izbūvēt 17 VES, bet E alternatīvā 16 VES.

Izvērtējot IVN ziņojumu par vēja parka “PurpleGreen Solwin” izveidi Jēkabpils novadā, konstatēts, ka IVN ziņojumā ir atsevišķa sadaļa par kultūrvēsturisko mantojumu - 4.5. *Kultūrvēsturiskās vērtības*. Sadaļas apakšpunktā 4.5.2. *Esošā stāvokļa raksturojums* norādīts, ka plānotā vēja elektrostaciju parka teritorijā neatrodas valsts aizsardzībā esoši kultūras pieminekļi vai to aizsardzības zonas. VES parka tuvumā atrodas deviņi valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, vistuvāk atrodas vietējās nozīmes arheoloģiskais piemineklis Landzānu (Cīruļu) viduslaiku kapsēta (valsts aizsardzības Nr. 979). Informācijai pievienota karte (3.5.1. attēls), kurā atzīmēti VES parka tuvumā esošie valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi. IVN ziņojumā pievērsta uzmanība arī arheoloģisko senlietu savrupatradumu vietām un vērtēta potenciālo VES ietekme uz tām. Tāpat izvērtētas arī IVN izpētes teritorijā esošās vietas ar kultūrvēsturisku nozīmi.

Sadaļas apakšpunktā 4.5.3. *Ietekme uz kultūrvēsturiskajām vērtībām un pasākumi ietekmes mazināšanai* ir vērtēta plānotā vēja elektrostaciju parka ietekme uz kultūrvēsturisko

mantojumu. Sadaļā ir ievietota tabula, kurā ir apkopota informācija par iespējamām apdraudējumiem valsts aizsargājamajiem kultūras pieminekļiem VES parka būvniecības laikā. Kultūrvēsturiskā mantojuma eksperte ir norādījusi, ka potenciālu senlietu savrupatradumu atklāšanas iespējamība kopumā nav augsta un senlietu atradumi nav tieši saistāmi ar senām dzīves vietām, tomēr, vērš uzmanību, ka, veicot zemes rakšanas darbus, jāņem vērā iespēja atklāt līdz šim nezināmas senvietas. Ekspertes ieskatā lielāka potenciālo kultūrvēsturisko objektu koncentrācija iespējama vietās ar kultūrvēsturisku nozīmi – bijušo muižu centros. Ziņojumā norādīts, ka komunikāciju un piebraukšanas ceļu izbūves trases ieteicams novirzīt no bijušā Mežmuižas centra, bet no atsevišķiem skatu punktiem var tikt ietekmēta vairāku kultūrvēsturiski nozīmīgu vietu vizuālā uztveramība. Turpat arī teikts, ka atklājot objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, darbi jāpārtrauc, un par atradumiem jāziņo Pārvaldei, bet VES parka būvprojekts jāaskaņo Pārvaldē. IVN ziņojumā ir ietverta arī informācija par to, kā rīkoties iespējamu sprādzienbīstamu priekšmetu un karadarbību laikā bojā gājušo karavīru mirstīgo atlieku atrašanas gadījumā.

Sadaļas apakšpunktā 4.5.4. *Alternatīvu vērtējums* izvērtētas VES novietojumu alternatīvas, secinot, ka valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi un senlietu atradumi neatrodas tiešā būvniecības darbu tuvumā, bet lielākoties atrodas ārpus VES parka izpētes teritorijas, līdz ar to neviena no alternatīvām neietekmēs kultūrvēsturisko mantojumu.

Izvērtējot SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” sagatavotā IVN ziņojuma materiālus konstatēts, ka tajā pievērsta īpaša uzmanība kultūrvēsturiskajam mantojumam un tā saglabāšanai kopumā. Šajā IVN ziņojumā liela uzmanība ir pievērsta VES parka teritorijā un tā tuvākajā apkārtnē esošajām kultūrvēsturiski nozīmīgām vietām, kas ir nozīmīgas reģiona iedzīvotājiem vēsturiskās atmiņas uzturēšanā un saglabāšanā.

Pārvalde aicina IVN ziņojumu papildināt ar ieteikumu *VES parka teritorijā būvniecībai paredzētajās vietās jānodrošina arheoloģisko liecību apzināšana, lai varētu precizēt teritorijas, kur būs nepieciešams veikt arheoloģisko izpēti (arheoloģiskā uzraudzība un/vai arheoloģiskie izrakumi).*

Pārvaldes vadītāja vietniece juridiskajos jautājumos

V. Vīksna - Bārbale

(paraksts*)

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Veselības inspekcija

Klijānu iela 7, Rīga, LV-1012, faktiskā adrese: Lielā Dārza iela 60/62, 4. korpuss, Daugavpils, LV-5417,
tālrunis: 65424547, e-pasts: latgale@vi.gov.lv, www.vi.gov.lv

Daugavpilī

18.12.2024 Nr. 2.4.7.-1./1156

Uz 10.12.2024. Nr. -

**SIA “Estonian, Latvian &
Lithuanian Environment”**
elle@environment.lv

Par viedokļa sniegšanu par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Veselības inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) 2024. gada 10. decembrī saņemta no SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” vēstule, (reģistrēta Inspekcijas dokumentu vadības sistēmā ar Nr. 37058, turpmāk – Vēstule). Vēstulē izteikts lūgums sniegt priekšlikumus ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu (turpmāk – Ziņojums) SIA “PurpleGreen Solwin” paredzētajai darbībai – vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai (turpmāk – VES) Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijās.

Inspekcija, savas kompetences ietvaros vērtējot paredzēto darbību iespējamo ietekmi uz veselību, konstatē, ka plānotā vēja parka izpētes teritorijā ir 1635 ha, vēja parkam nepieciešamās infrastruktūras būvniecības iespējas 90 zemes vienībās. Saskaņā ar spēkā esošo teritorijas plānojumu plānotā vēja parka izpētes teritorijas atrodas zemes vienībās vai to daļās, kuru atļautas izmantošanas veids pamatā ir lauksaimniecības teritorijas (L), mežu teritorijas (M) un ūdeņu teritorijas (Ū). Ziņojumā identificētas būvniecībai piemērotākās teritorijas ar detalizētu izvietojumu un ir izvirzītas trīs izvietojuma alternatīvas: B alternatīva – 17 VES būvniecība; C alternatīva – 17 VES būvniecība; E alternatīva – 16 VES būvniecība. Stacijas augstums ~ 267 m, rotoru diametrs līdz 179 m, kopējā jauda 122,4 MW, skaņas jaudas līmenis katrai VES līdz 110,1 dB. Teritoriju šķērso un tās tuvumā atrodas vairāki valsts un pašvaldību autoceļi, dzelzceļi. Lai nodrošinātu vēja parka saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, tiek plānots izbūvēt jaunu 330 kv augstsprieguma apakšstaciju “Leišupi”.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” VES būvniecība nav atļaujama tuvāk par 800 m no dzīvojamām un publiskām ēkām. Tuvāk par 800 m no potenciālo B17, C17 un E5 staciju būvniecības vietām atbilstoši Valsts Nekustamā īpašuma kadastra informācijas sistēmas datiem atrodas dzīvojamā ēka “Vīpmaļi”. Ziņojumā ierakstīts, ka paredzētās darbības īstenošanas gadījumā par īpašumā “Vīpmaļi”, reģistrēto dzīvojamo ēku tiek normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā saņemti attiecīgās būvvaldes akti par tās neesamību dabā, dzēsti ieraksti kadastrā un zemesgrāmatā.

Vides trokšņa aprēķinu rezultāti par vēja parka radīto ietekmi ekspluatācijas laikā liecina, ka paredzēto darbību ir iespējams īstenot, ievērojot Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības trokšņa pārvaldības jomā, tomēr paredzams, ka, izbūvējot skaļākās stacijas, neatkarīgi no izvietojuma alternatīvas, plānotajam vēja parkam tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās trokšņa līmenis būs augstāks par Pasaules Veselības organizācijas rekomendētajām robežvērtībām VES radītajam troksnim. Ziņojuma izstrādātāji rekomendē projekta īstenošanai izvēlēties VES ar

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZĪMOGU

zemāku trokšņa emisijas līmeni. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē projekta īstenotājs informēja, ka tiks uzstādītas Siemens VES, kurām pēc Ziņojuma tabulas 2.2.1 ir zemākais skaņas jaudas līmenis.

Latvijā šobrīd nav normatīvo aktu, kas noteiktu VES radītā zemas frekvences trokšņa novērtēšanas kārtību un robežlielumus. Pēc Ziņojuma informācijas zemas frekvences trokšņa vērtēšanai ir izmantota Dānijā izstrādāta aprēķinu metodika un attiecināmie robežlielumi. Veicot zemas frekvences trokšņa novērtējumu Ziņojuma izstrādātāji uzskata, ka nav pamata noteikt ierobežojumus kādai vērtētajām izvietojuma vai tehnoloģiskajām alternatīvām, jo saskaņā ar aprēķinu rezultātiem to ekspluatācijas rezultātā netiktu pārsniegta 20 dB(A) robežvērtība tuvumā izvietotajās dzīvojamās ēkās.

330 kv augstsprieguma apakšstacijai tiks noteikts trokšņa līmenis tikai būvprojekta izstrādes laikā. Ziņojumā netika aprēķināti trokšņa emisijas līmeņi līdz 11 dzīvojamām ēkām, kuras izvietotas līdz 500 m attālumā no potenciālās apakšstacijas būvniecības vietas.

Mirgošanas efektu rada rotora spārnu kustība, tiem periodiski aizsedzot un veidojot kustīgas ēnas uz zemes un dažādu objektu virsmas. Latvijā šobrīd nav normatīvo aktu vai vienotu vadlīniju, kas noteiktu mirgošanas efekta novērtēšanas kārtību un limitētu šo ietekmi, tādēļ ietekmes vērtēšanai un plānošanai tika izmantotas Vācijā piemērotās robežvērtības. Veicot aprēķinus, ir konstatēts, ka VES radītais mirgošanas efekts var izraisīt traucējumus, kas pārsniedz rekomendētās robežvērtības paredzētās darbības vietas tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās, neatkarīgi no izvēlēta VES modeļa vai vietas alternatīvas. Mirgošanas efekta radītā ietekme var tikt novērota 49 - 54 dzīvojamās ēkās. Ziņojuma izstrādātāji, lai samazinātu mirgošanas efekta ietekmes laiku rekomendē periodiski pārtraukt VES darbību.

VES izraisītās vibrācijas līmenis, kā arī tā ietekme uz tuvumā esošajām teritorijām Latvijā netiek ierobežota ar normatīvos aktos noteiktiem robežlielumiem. Ziņojumā atzīmēts, ka VES radītās vibrācijas ietekme uz sabiedrību ir vērtējama kā nebūtiska.

Inspekcija, savas kompetences ietvaros sniedz priekšlikumus ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma pilnveidošanai:

- pievienot atbilstošus dokumentus par dzīvojamo apbūvi "Vīpmaļi" neesamību;
- pārskatīt trokšņa emisiju Siemens VES, kuras tiks uzstādītas Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijās;
- iekļaut informāciju par vides trokšņa aprēķinu rezultātiem ieskaitot trokšņa emisiju no valsts un pašvaldību autoceļiem, dzelzceļiem;
- uzrādīt trokšņa emisijas līmeni teritorijās pie 11 dzīvojamām ēkām, kuras izvietotas līdz 500 m attālumā no potenciālās apakšstacijas būvniecības vietas;
- lai samazinātu mirgošanas efekta ietekmes laiku iekļaut Ziņojumā VES darbības pārtraukšanas grafiku.

Sabiedrības veselības departamenta
Latgales kontroles nodaļas vadītāja

Ludmila Vainiņa

Vladimirs Miņins, 64624226
vladimirs.minins@vi.gov.lv

Valsts meža dienests

DIENVIDU VIRSMEŽNIECĪBA

Krišjāņa Valdemāra iela 7, Daugavpils, LV-5401, tālr. 65425782, e-pasts pasts@dienvidi.vmd.gov.lv

Daugavpilī

Datums skatāms laika Nr. DVM.7-1/3
zīmogā
Uz 10.12.2024 Nr. Iesniegums

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian environment”

Par vēja elektrostaciju un tīklu būvniecību Jēkabpils novadā

Valsts meža dienesta Dienvidu virsmežniecībā 10.12.2024. saņemta SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian environment” vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” ar lūgumu sniegt priekšlikumus ziņojuma “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecība Jēkabpils novadā, pilnveidošanai.

Plānojot un realizējot apbūves tehnisko projektu, lūdzam ievērot 2012.gada 18.decembra MK noteikumu Nr.936 „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā”, 2012.gada 18.decembra MK noteikumu Nr.935 „Noteikumi par koku ciršanu mežā” (turpmāk – MK noteikumi Nr.935), Aizsargjoslu likuma un 2018.gada 3.jūlija MK noteikumus Nr.397 “Noteikumi par ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikatoru” prasības meža un vides aizsardzībā.

Plānoto vēja elektrostaciju un tīklu projekta izstrādes laikā ievērot noteiktās prasības vides un meža aizsardzībā, atbilstoši projektam pievienotajos ekspertu atzinumos:

- Margitas Deičmanes, Gata Eriņa, Toma Daniela Čakara atzinums “Sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums par plānotās darbības – vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā, ietekmi uz aizsargājamiem biotopiem”, izvirzītās prasības īpaši aizsargājamo sugu un putnu ligzdu aizsardzībai, dabas vērtībām.
- Eksperta Gunāra Pētersona atzinums “eksperta atzinums par plānotā vēja parka „Mežāres”, Jēkabpils novadā potenciālo ietekmi uz sikspārņiem”;
- Māra Strazda, Pētera Dakņa “Atzinums par Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastā plānotā vēja parka varbūtējo ietekmi uz putnu faunu”.

Virsmēžzinis

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

V.Skutels

Šopole 26515515
iluta.sopole@dienvidi.vmd.gov.lv

Riekstiņa 28655021
kristine.riekstina@dienvidi.vmd.gov.lv

Valsts meža dienests

13. janvāra iela 15, Rīga, LV-1932, tālr. 67226600, e-pasts pasts@vmd.gov.lv, www.vmd.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika
zīmogā

Nr. VMD1-10/437

Uz

Nr.

Enerģētikas un vides aģentūrai

Valsts vides dienestam

Par priekšlikumiem

Valsts vides dienests veic ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu, savukārt, Enerģētikas un vides aģentūras pārziņā saskaņā ar likumdošanas prasībām ir paredzēto darbību ietekmes uz vidi novērtēšana. Ietekmes uz vidi novērtēšanas (turpmāk-IVN) procedūru piemēro, lai novērtētu paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai.

Klimata pārmaiņas ir viens no galvenajiem ugunsgrēku aktivitātes pieauguma iemesliem. Meža un purva ugunsgrēki rada būtisku ietekmi uz iedzīvotājiem un ekosistēmām. Saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 14.panta pirmā prim daļu un Valsts meža dienesta likuma 2.panta 1 daļu, mežos un meža zemēs meža ugunsgrēku dzēšanas darbus veic Valsts meža dienests (turpmāk-VMD). Viena no meža ugunsgrēku dzēšanas darbu neatņemamām sastāvdaļām ir meža ugunsgrēka vietas atklāšana – pasākumu komplekss precīzai ugunsgrēka atrašanās vietas noskaidrošanai, ko arī nodrošina VMD, kurš šim nolūkam izmanto 177 uguns novērošanas torņus, kas izvietoti visā valsts teritorijā. Uguns novērošanas torņos uzraudzību pamatā veic dežuranti, kuri dežūras laikā strādā torņa novērošanas kabīnē. Uz šo brīdi VMD 23 uguns novērošanas torņus no kopējā skaita ir aprīkojis ar automatiskajām ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmām (turpmāk -AUANS)- no tiem 12 atrodas Pierīgas apkaimē, bet 11- Ziemeļkurzemes reģionā. Šajos torņos nav paredzēta fiziska cilvēku klātbūtne (Skatīt karti ar uguns novērošanas torņu un AUANS izvietojumu tajos šīs vēstules pielikumā). Kopējais investīciju apjoms sastāda 1 829 873 EUR (bez PVN). Esam konstatējuši, ka šobrīd strādājošās vēja turbīnas Ventspils novada Tārgales pagastā būtiski ietekmē AUANS darbību vēja elektrostacijas turbīnas lāpstiņu rotācijas dēļ, kamdēļ AUANS maldīgi signalizē par iespējamu meža ugunsgrēku. AUANS nodrošina pārskatāmību 12-15 km attālumā no uguns novērošanas torņa un to savstarpējais izvietojums nodrošina blakus esošo torņu darbības lauku saskari, kas ir būtiski nosakot pēc iespējas precīzu meža ugunsgrēka vietas lokāciju.

Iepazīstoties ar Enerģētikas un vides aģentūras mājas lapā publicēto informāciju par uzsāktajiem ietekmes uz vidi novērtēšanas procesiem saistībā ar potenciālo vēja parku un to apkalpošanai nepieciešamās infrastruktūras izbūvi mežā un izvietojumu Latvijas teritorijā, secinām, ka jau tuvākajā nākotnē sagaidāma vēja elektrostaciju (turpmāk-VES) skaita palielināšanās, kas ievērojami var pazemināt AUANS darbības efektivitāti un palielinās savlaicīgu

ugunsgrēka neatklāšanas risku. Lai to novērstu VES izbūves gadījumā ir nepieciešami kompensējošie mehānismi, kā piemēram, papildus ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas kameru uzstādīšana, lai nepasliktinātu esošo situāciju meža ugunsgrēku atklāšanā un spēju operatīvi uzsākt ugunsgrēka dzēšanas darbus. IVN process tieši neparedz šāda jautājuma izvērtēšanu, taču ņemot vērā jautājuma būtiskumu izvērtēšanas process ir jāuzsāk pēc iespējas agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā.

Respektējot enerģētikas kā tautsaimniecības nozares attīstību valstī, kā arī to, ka meža uguns apsardzība vienlaicīgi ir valsts civilās aizsardzības sastāvdaļa,

lūdzu, ņemt vērā šajā vēstulē minēto un iekļaut ietekmes uz vidi ziņojumā izvērtējumu arī par potenciālo VES ietekmi uz AUANS darbību, kā arī jautājumu par meža ugunsdrošības situācijas izvērtēšanu, jo īpaši meža teritorijās ar paaugstinātu ugunsbīstamību.

Jautājumu un neskaidrību gadījumā kontaktpersona no VMD puses: Meža uguns apsardzības vadītājs Agris Šūmanis, e pasts agris.sumanis@vmd.gov.lv. Tālrunis 29414338

Pielikumā: Uguns novērošanas torņi un AUANS izvietojums tajos.

Ģenerāldirektors

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

A.Purs

Mūrniece 26488632
solvita.murniece@vmd.gov.lv

Valsts vides dienests

ATĻAUJU PĀRVALDE

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

13.01.2025.
Uz 10.12.2024.Nr. 2.4/AP/353/2025
Nr. b/n**SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”***Nosūtīšanai eAdresē***Vides pārraudzības valsts birojs***Nosūtīšanai eAdresē***Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu
vēja elektrostaciju parka “PurpleGreen Solwin”
būvniecībai Jēkabpils novadā**

Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests) ir saņemts SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, reģistrācijas numurs 40003374818, 2024. gada 10. decembra iesniegums “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”, kurā tiek lūgts sniegt priekšlikumus ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu pilnveidošanai vēja elektrostaciju parka “PurpleGreen Solwin” un tīklu būvniecībai Jēkabpils novadā (turpmāk – IVN Ziņojums). Paredzētās darbības ierosinātājs – SIA “PurpleGreen Solwin”, reģistrācijas numurs 540203431051. Tāpat Iesniegumā tiek sniegta informācija par IVN Ziņojumam organizēto sabiedrisko apspriešanu.

Dienests, pamatojoties uz Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr.18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” 44. punktu, attālināti piedalījās sabiedriskās apspriešanas sanāksmē 2024. gada 17. decembrī (Līvāni un Vīpe) un ir iepazinies ar IVN Ziņojumu.

Dienests sniedz šādas atsauksmes/ norādījumus/ priekšlikumus, tajā skaitā par obligātajiem nosacījumiem, ar kādiem būtu pieļaujama vēja parka “PurpleGreen Solwin” īstenošana Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā:

1. IVN Ziņojuma (19lpp.) iekļauta informāciju, ka ietekmes uz vidi novērtējums veikts, ja dzīvojamā ēka “Vīpmaļi”, kura atrodas 450m attālumā no vēja elektrostacijas, dabā neatrastos un tā būtu dzēsta no Kadastra informācijas sistēmas.
Ņemot vērā augstāk minēto un atbilstoši 2013. gada 30. aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” 163.2 punktam, lūdzam papildināt IVN Ziņojuma informāciju ar tekstu, ka, VES izvietošana iespējama pie nosacījuma, ja vēja elektrostacijas netiek izvietotas tuvāk par 800 m dzīvojamās ēkas ievērojot minimālais attālums. Īpašnieks saņēmis izziņu par būves neesību dabā un veicis būves dzēšanu no Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēmas;

2. saistībā ar IVN Ziņojumu atbilstoši 3.2.nodaļu “*Mirgošanas efekts*” un 3.2.2.tabulu “*Maksimālais aprēķinātais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās apbūves teritorijās, kurās iespējami mirgošanas efekta ietekmes laika robežvērtību pārsniegumi ..*”, ja gadījumā tiek mainīts vēja elektrostacijas modelis un novietojums, būvprojekta izstrādes laikā veicami atkārtoti mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķini atbilstoši izvēlētajam VES modelim un katras stacijas izvietojumam. Jāparedz mirgošanu izraisošo staciju darbības pārtraukšana laika periodos, kad attiecīgā stacija var izraisīt mirgošanu dzīvojamās apbūves teritorijās, nenodrošinot atbilstību IVN Ziņojumā norādītajām robežvērtībām (VES radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nedrīkst pārsniegt 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes, 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam, 30 minūtes vienā dienā abu vērtēšanas scenāriju izmantošanas gadījumā);
3. saistībā ar IVN Ziņojuma 4.1.nodaļu “*Troksnis*” un 3.1.10.tabulā “*Augstākais aprēķinātais trokšņa līmenis dzīvojamās apbūves teritorijās, kuras izvietotas mazāk nekā 1 km attālumā no plānotajām VES..*”, ja gadījumā tiek mainīts vēja elektrostacijas modelis un novietojums, būvprojekta izstrādes laikā veicami atkārtoti vides trokšņa un zemes frekvences trokšņu aprēķini atbilstoši IVN Ziņojumam, lai gūtu pierādījumu, ka izvēlētie būvniecības risinājumi nodrošinās Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr.16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” noteiktos vides trokšņa normatīvus un IVN Ziņojumā norādīto zemas frekvences trokšņa līmeni 20 dB. Plānotajā vēja parkā izbūvējamās elektrostacijas, kuru radītais ietekmes līmenis tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās nepārsniedz Pasaules veselības organizācijas vadlīnijās ieteikto trokšņa līmeni. Nepieciešamības gadījumā būvprojektā objekta būvniecības un ekspluatācijas laikam jāparedz atbilstoši trokšņu samazināšanas pasākumi;
4. Dienests lūdz izvērtēt IVN Ziņojumā, izbūvējamo VES montāžas laukumu, VES pamatu u.tml. darbības, kas rada derīgo izrakteņu apjomu. Kā obligātais nosacījums IVN Ziņojumā paredzētās darbības īstenošanai norādāms, ka par noraktās liekās augsnes un derīgo izrakteņu izvešanu no būvobjektiem Dienestā ir jāsaņem dabas resursu lietošanas atļauja un jāsamaksā dabas resursu nodoklis (atbilstoši likuma “Par zemes dzīlēm” prasībām);
5. Precizējams sagatavotais dokuments atbilstoši uzbūvei. IVN Ziņojuma saturā (3lpp.) norādītas 8.nodaļas, dokuments beidzas ar 7.nodaļu “*Nosacījumi turpmākai paredzētās darbības uzraudzībai ietekmes uz vidi kontekstā*” (278lpp.).

Direktora p.i.,
direktora vietnieks

A.Veliks

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Jānis Artemjevs
janis.artemjevs@vvd.gov.lv

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

27.01.2025 Nr. 5-01/126/2025

SIA “PurpleGreen Solwin”*E. Adresē***SIA “ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN ENVIRONMENT”***E. Adresē**Par ietekmes uz vidi novērtējumu*

Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs) SIA “PurpleGreen Solwin”, reģistrācijas numurs 40203431051, paredzētās darbības – *PurpleGreen Solwin* vēja elektrostaciju un tīklu būvniecība Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība), ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (turpmāk - Ziņojums) sabiedriskās apspriešanas ietvaros ir saņēmis Valsts vides dienesta 2025. gada 13. janvāra vēstuli Nr. 2.4/AP/353/2025¹, AS “Latvijas valsts meži” 2025. gada 17. janvāra vēstuli Nr. 4.1-2_00dn_101_25_46² un divus fizisku personu iesniegumus³ ar viedokļiem par Paredzēto darbību un Ziņojumu, kurus nosūtām Jums šīs vēstules pielikumā izvērtēšanai un/ vai atbildes sniegšanai.

Lūdzam izvērtēt Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemtos institūciju un fizisko personu viedokļus par Paredzēto darbību un Ziņojumu. Saņemto viedokļu izvērtējums iekļaujams Ziņojumā pārskata par iesniegtajiem priekšlikumiem veidā, kur norādīts, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā konsultēties ar institūcijām.

Vēršam arī uzmanību, ka sabiedrības iesniegumi var saturēt fizisko personu datus un rīcībā ar tiem nepieciešams ievērot Fizisko personu datu apstrādes likumā noteikto.

Pielikumā:

1. Valsts vides dienesta 2025. gada 13. janvāra vēstuli Nr. 2.4/AP/353/2025 (datne: *13.01.2025_2.4_AP_353_2025 Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja.edoc*).
2. AS “Latvijas valsts meži” 2025. gada 17. janvāra vēstuli Nr. 4.1-2_00dn_101_25_46 (datne: *4_1_2_00dn_101_25_46.edoc*).

¹ Birojā reģistrēta 14.01.2025. ar Nr. 5-01/158/2025.

² Birojā reģistrēta 17.01.2025. ar Nr. 5-01/213/2025.

³ Birojā reģistrētas 13.01.2025. ar Nr. 5-01/141/2025 un 17.01.2025. ar Nr. 1-07/204/2025.

3. Fizisku personu iesniegumi (datne: *FP_Iesniegumi.pdf*).

Direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (paraksts*)

I. Kramzaka

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Māris Ikaunieks,

maris.ikaunieks@vpvb.gov.lv

1. Fiziskas personas 2025. gada 13. janvāra iesniegums (Birojā reģistrēts 13.01.2025. ar reģ. Nr. 5-01/141/2025).

Vides pārraudzības valsts birojam

Rīgā, 13.01.2025.

F. Personas iebildumi un komentāri par sabiedriskajai apspriešanai izsludināto IVN ziņojuma projektu “PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā

Esmu iepazinies ar sabiedriskajai apspriešanai piedāvāto IVN projektu, tai skaitā ar putnu, sīkspārņu un biotopu ekspertu atzinumiem, un vēlos izteikt savus iebildumus un komentārus IVN ziņojuma projektam. Esmu secinājis, ka plānotā VES parka būvniecība varētu atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību plānotās būvniecības vietās un tām piegulošajās teritorijās, īpaši attiecībā uz īpaši aizsargājamu putnu sugu populācijām un ES nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopiem.

Ornitologu atzinums

Lai gan putnu ekspertu atzinuma sākumā ir apstiprināts tā mērķis sniegt atzinumu atbilstoši MK 2010. gada 30. septembra noteikumu Nr. 925 prasībām, uzskatu, ka pētījumi veikti nepietiekamā apjomā – lielākā daļa pētījumu bijuši tikai migrāciju laikā, galvenokārt pavasarī, bet tie faktiski nav veikti putnu ligzdošanas laikā, un praktiski pilnībā ir ignorēti meži. Īpaši liels ir datu trūkums par dienas plēsīgo putnu un pūču iespējamo ligzdošanu, kas ir īpaši jutīgas putnu grupas pret vēja parkiem. Teritorija pēc atzinumā sniegtās informācijas nav apmeklēta periodā 31.05.-22.09.2023. (tas redzams no informācijas par uzskaites punktiem un maršrutiem). Līdz ar to nav aptverta būtiska ligzdošanas perioda daļa, kā arī praktiski nav vērtēts putnu rudens migrācijas periods. Nav aptvertas visas ligzdojošās īpaši aizsargājamās putnu sugas, piemēram, nav veikta pūču un dzeņu provocēšana to ligzdošanas laika sākumā, plēsīgo putnu ligzdu meklēšana un atrasto ligzdu apdzīvotības pārbaude. Ornitologu ziņojumā minēts, ka iekļauti tikai dati par sugām, kuras vēja turbīnas apdraud būtiski, tomēr var diskutēt par sugu saraksta izvēli, bet svarīgākais, ka nav veikta izpēte par virkni neapšaubāmi jutīgo sugu.

Ziņojumā atzīmēts, ka teritorijas nozīme dažādām ligzdojošām sugām varētu būt ievērojami lielāka, bet to ārkārtīgi būtiski ietekmējot īpaši lielais kraukļu skaits saistībā ar netālo Jēkabpils atkritumu izgāztuvi. Tomēr tā ir hipotēze, ko pārbaudīt liedz atbilstošu datu trūkums.

IVN ziņojumā nodaļā par ornitoloģisko novērtējumu parādās kartogrāfiskais materiāls, kura nav Putnu ekspertu atzinumā - kartes ar pūču un dzeņu sugu prioritārajām teritorijām. Atzinumā nekas neliecina, ka šīs teritorijas būtu dabā apsekotas. Līdz ar to nepamatoti ir IVN ziņojumā minētie apgalvojumi, ka vairākas mērķa sugas, kas minētas Pūču un Dzeņu sugu aizsardzības plānos, nav konstatētas, un ka tur vispār nav koku, kuros varētu būt dobumi.

Dabas lieguma, Natura 2000 teritorijas “Gaiņu purvs” rietumu malai pieguļ meži, kuros ir uzkartēti ES biotopi, arī relatīvi vecas audzes un prioritāras pūču un dzeņu teritorijas. Tuvu teritorijas robežai paredzēta jauna ceļa būve un 3-4 VES būve. VES novietojums noteikti ir būtiskas ietekmes zonā putnu sugām, kas minētas Natura 2000 teritorijas datu formā, kā arī

netālu ir izdalītas īpaši aizsargājamo sugu prioritārās teritorijas Pūču un Dzeņu sugu aizsardzības plānos.

Ietekme uz putnu migrācijām:

Latvijas teritorija atrodas starptautiski nozīmīgā putnu migrācijas ceļā. Zosīm, gulbjiem un dzērvēm migrācijas virzienu lokāli nosaka galveno atpūtas, barošanās un nakšņošanas vietu izvietojums, starp kurām šīs sugas veic arī lokālus pārlidojumus. Tas ir adekvāti konstatēts šajā putnu ekspertu pētījumā pavasara migrācijas periodā.

Migrējošajiem ūdensputniem izvairoties no VES teritorijām, tiem var pietrūkt piemērotu atpūtas un barošanās vietu migrāciju ceļā. Nav man zināmu pētījumu par to, ka zosis, kas vispār izvairās no VES, to nedara arī no apstādinātām VES. Līdz ar to nevaru atbalstīt autoru prognozi, ka pietiks ar VES apstādināšanu migrāciju periodos (netiek piedāvāti arī konkrēti termiņi pavasara un rudens migrācijai). Putnu eksperti atzinumā atzīst, ka šī teritorija varētu būt starp 10 nozīmīgākajām zosu un citu migrējošo ūdensputnu un bridējputnu koncentrēšanās vietām Latvijā (acīmredzot domājot pavasara migrāciju). Līdz ar to nav skaidrs, kāpēc slēdziens ir, ka ietekme nebūs būtiska, ja tiks izmantoti ietekmi mazinoši pasākumi – turbīnu apturēšana.

Attiecībā uz potenciālo putnu bojāeju sadursmju dēļ ar vēja rotoriem jāatzīmē, ka ap 80% no migrējošajiem putniem lido naktīs, īpaši, ja ir neliels vēja ātrums vai ir ceļavējš. Nakts migrāciju zvirbulveidīgie putni un virkne citu sugu sāk apmēram 40 minūtes pēc saulrieta un beidz vai nu nakts laikā, vai apmēram 40 minūtes pirms saullēkta (krēslā). Līdz ar to arī no putnu aizsardzības viedokļa ir atbalstāms sikspārņu eksperta ierosinājums apturēt VES darbību naktī migrāciju periodos, īpaši pie neliela vēja stipruma. Tomēr migrāciju periods būtu jāpaplašina, jo putnu migrācija ietver daudz plašāku periodu nekā sikspārņu – visvairāk putni naktī migrē pavasarī no aprīļa sākuma līdz maija beigām un rudenī no jūlija sākuma līdz oktobra beigām.

VES torņu un, ja iespējams, arī lāpstīņu marķēšana varētu būt ietekmi mazinošs pasākums, jo vairums naktī migrējošo putnu nosēžas iespējamās barošanās vietās krēslā sliktas redzamības apstākļos. Tas samazinātu arī bojāeju plēšīgajiem un vistveidīgajiem putniem.

Diemžēl pagaidām nav publikāciju par jaunāko VES, kas sasniedz pat 300 m augstumu (kopā ar lāpstīņu augstāko augstumu), ietekmes apjomu uz putnu bojāeju, īpaši migrāciju periodos naktī, tomēr agrāki pētījumi par TV torņiem ASV, kas ir līdzīgā vai lielākā augstumā, liecina, ka bojāejas apmēri var būt ievērojami.

Ligzdojošo putnu populāciju vērtējums

Ornitologu veikto pētījumu apjoms ir nepietiekams, lai adekvāti novērtētu īpaši aizsargājamo ligzdojošo putnu skaitu, ko varētu ietekmēt VES būve.

Biotopu ekspertu atzinums

IVN ziņojumā minētie dati liecina, ka projekta īstenošanai (montāžas laukumi, pievedceļi, elektrolīnijas) paredzēts atmežot būtiskas meža platības, kā arī pastiprināt meliorācijas ietekmi. No jauna paredzēts izbūvēt piebraucamos ceļus! Paredzams, ka šie atmežošanas plāni

būtiski palielinās jau esošo mežu fragmentāciju. Pašreizējais projekts paredz, ka būtiski tiks ietekmēti purvaino mežu biotopi Natura 2000 teritorijā dabas liegumā “Gaiņu purvs”. Biotopu ekspertu slēdzienā minēts, ka aizsargājamās un dabisko meža biotopu speciālistu sugas konstatētas praktiski tikai dabas liegumā. Gaiņu purva rietumu malai pieguļ meži, kur konstatēti ES biotopi, arī relatīvi vecas audzes. Tomēr tiek pieļauta jauna pievedceļa būve un kabeļu līniju ierīkošana īpaši aizsargājamo biotopu būtiskas ietekmes zonā.

Gala secinājums

Sabiedriskajai apspriešanai piedāvātajā IVN projektā VES parka teritorijas izvēle vērtējama kā bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai kaitējoša, un pieļaujama varētu būt tikai atsevišķu staciju būve. Uzskatu, ka iespējamie ietekmi mazinošie pasākumi vēja parka teritorijā nevar novērst būtisku ietekmi uz virkni putnu sugu – mazo ērgli, medni, trīspirkstu dzeni, urālpūci, apodziņu, mežirbi, melno dzilnu un klišanu, kā arī ūdensputniem un bridējputniem migrāciju periodos.

Darba uzdevumos ir minēts, ka bijusi paredzēta arī ligzdojošo putnu populāciju, kas jutīgi pret vēja parku būvi un ir īpaši apdraudēti, novērtēšana paredzētās darbības teritorijā un tās perifērijā, tomēr gandrīz visi lauka pētījumi veltīti tikai migrējošo putnu novērojumiem.

Pētījumi praktiski nav veikti mežos, kā redzams no uzskaites punktiem un maršrutiem. Nav aptvertas visas īpaši aizsargājamās putnu sugas, piemēram, nav veikta pūču un dzeņu provocēšana, plēsīgo putnu ligzdu meklēšana.

Jāatzīmē iespējamā būtiskā ietekme uz ES nozīmes biotopiem un būvniecības rezultātā vēl tālāka meža masīva fragmentācija (jauni pievedceļi, būvlaukumi), kā arī meliorācijas sistēmu renovācija. IVN atzinuma projektā minēts, ka tas būtiski neietekmēsot esošo situāciju, jo teritorijā jau esot attīstīta meliorācijas sistēma, tai skaitā tāda, kas ietekmē arī dabas liegumu “Gaiņu purvs”.

Tuvākā VES plānota tikai 100 m no Natura 2000 teritorijas “Gaiņu purvs” robežas, līdz ar to plānotie meliorācijas sistēmu renovācijas darbi meliorācijas ietekmi palielinās. Šī teritorija noteikti varētu pretendēt uz biotopu atjaunošanas pasākumiem, izmantojot ES jaunākās iniciatīvas un finanšu instrumentus. Tas noteikti varētu sekmēt arī Gaiņu purva nozīmes putniem būtisku pieaugumu (labvēlīgāks mitruma režīms un līdz ar to kokaugu apauguma samazināšanās).

Plānotais vēja parks būtiski ietekmēs ļoti lielu skaitu migrējošo zosu kā arī citas ūdensputnu un bridējputnu sugas to atpūtas un barošanās vietās, īpaši zosis to pārlidojumus uz un no nakšņošanas vietās, kas ietver arī aplūstošas teritorijas.

Nav saprotama putnu ekspertu attieksme pret sev doto uzdevumu un atzinuma mērķi. Ir konstatēta jauna starptautiski nozīmīga migrējošo ūdensputnu koncentrēšanās vieta, kuras aizsardzības nepieciešamību nosaka gan Bonnas konvencija, gan Putnu direktīva. Pie tam ir konstatēta galvenā zosu nakšņošanas vieta un pārlidojumu maršruti uz barošanās vietām, ko ļoti būtiski ietekmētu vēja staciju būvniecība tuvumā. Atzinumā vēlamības formā izteikts ierosinājums atteikties no stacijām Māršnas upes tuvumā, ja “kādu iemeslu dēļ vēja parkā izbūvējamo turbīnu skaits tiek samazināts”, lai gan tieši šis jau ir galvenais iemesls, kāpēc tur nevar pieļaut VES būvniecību! Ierosināto ietekmi mazinošo pasākumu par turbīnu

apstādināšanu migrāciju laikā pozitīvais efekts ir apšaubāms, jo, visdrīzāk, zosu bari izvairīsies no tām tāpat, kā tās to dara no aktīvi strādājošām VES, un zaudēs ļoti nozīmīgu apstāšanās vietu migrācijas trasē (apmēram starp 10 nozīmīgākajām vietām, kas pašlaik zināmas valstī – atzinumā minēts zosu skaits pavasara migrācijas periodā – līdz 30 000).

Kā ietekmi mazinošs pasākums ir ieteikts kontrastains VES torņu un spārnu krāsojums, kas noteikti samazinātu putnu bojāejas apmēru, tomēr tuvumā ligzdojošie putni tik un tā zaudēs ligzdošanas teritoriju vai nozīmīgas barošanās vietas. Dzīvotņu zaudējuma ietekme uz populācijām var būt pat nozīmīgāka nekā atsevišķu indivīdu bojāeja.

Ņemot vērā, ka VES parku attīstība tiek vērtēta tikai individuāli, bet ir zināms, ka reģionā dažādās attīstības stadijās ir vēl vairāki VES projekti, būtu jāveic papildu IVN novērtējums par iespējamo kumulatīvo ietekmi visā reģionā. Līdz ar to ir divas iespējas – vai nu sagaidīt visu iecerēto parku IVN un tad veikt korekcijas atsevišķu parku IVN, varbūt atsevišķu parku attīstību apturot (noraidot), vai pēc ātrāk pabeigtā projekta IVN informēt pārējos projektus un, iespējams, projektus apturēt laicīgi, lai ekonomētu attīstītāju līdzekļus.

Fiziska persona

.....
.....

2. Fiziskas personas 2025. gada 16. janvāra iesniegums (Birojā reģistrēts 17.01.2025. ar reģ. Nr. 1-07/204/2025).

From:
Sent: Thu, 16 Jan 2025 22:08:08 +0200 (EET)
To: vpvb@vpvb.gov.lv
Subject: Z/S Jasmīni īpašnieka viedoklis

INFORMĀCIJA: Šis e-pasts ir nosūtīts no adreses, kura nepieder Jūsu organizācijai.

*ZS Jasmīni īpašnieka un Vīpes pagasta iedzīvotāja . viedoklis par
"Paziņojumu par IVN ziņojuma sabiedrisko apspriešanu "PurpleGreen Solwin"
vēja elektrostaciju un tīklu būvniecībai Jēkabpils novadā"*

Iecerētais vēja parks tieši skar manus zemes īpašumus un lauksaimniecisko darbību. Uzskatu, ka projekta vides ietekmes izvērtējums ir nepilnīgs un nepietiekami raksturo prognozējamo ietekmi uz iedzīvotājiem, kā arī neatbilst solītajam LR Satversmes 111. un 115. pantā.

Nemot vērā, ka ilgtermiņa projekts uzliek apgrūtinājumu maniem un kaimiņu īpašumiem, ir pamatotas bažas par augstvērtīgas lauksaimniecības zemes un citu privātīpašumu vērtības kritumu. Tāpat vienošanās gadījumā manas turpmākās ar zemi saistītās darbības būtu jāsakā ar vēja parka īpašniekiem.

Pirms piekrist būvniecības iecerei, ir jānodrošina iespēja klātienē aplūkot atbilstošas jaudas un izmēra vēja elektrostacijas un tikties ar apkaimju iedzīvotājiem, lai nepastarpināti iegūtu atsauksmes par reālo ietekmi. Apspriešanas laikā netikām informēti par "PurpleGreen Solwin" līdzšinējo pieredzi un sekmīgi pabeigtiem projektiem.

tel.

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

18.02.2025

Nr. 10.4/100/2025-N

SIA “PurpleGreen Solwin”*E. Adresē***SIA “ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN ENVIRONMENT”***E. Adresē***Par ietekmes uz vidi novērtējumu**

Enerģētikas un vides aģentūra (turpmāk – Aģentūra)¹ SIA “PurpleGreen Solwin”, reģistrācijas numurs 40203431051, paredzētās darbības – *PurpleGreen Solwin* vēja elektrostaciju un tīklu būvniecība Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība), ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (turpmāk - Ziņojums) sabiedriskās apspriešanas ietvaros ir saņēmusi SIA “Rudzāti” 2025. gada 12. februāra vēstuli Nr. AZ10/25-3-3² ar viedokli par Paredzēto darbību, kurus nosūtām Jums šīs vēstules pielikumā izvērtēšanai un/ vai atbildes sniegšanai.

Lūdzam izvērtēt Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Aģentūrā saņemtos viedokļus par Paredzēto darbību un Ziņojumu. Saņemto viedokļu izvērtējums iekļaujams Ziņojumā pārskata par iesniegtajiem priekšlikumiem veidā, kur norādīts, kā tie ņemti vērā.

Pielikumā: SIA “Rudzāti” 2025. gada 12. februāra vēstuli Nr. AZ10/25-3-3 (datne: *Image_005.pdf*).

Vides pārraudzības departamenta

Ietekmes uz vidi novērtējumu nodaļas vadītāja

V.Maskava

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Māris Ikaunieks,
Maris.Ikaunieks@eva.gov.lv

¹ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

² Birojā reģistrēta 13.02.2025. ar Nr. 2.9/262/2025-S.

SIA "Rudzāni", reģ. nr. 44103080250

Ģertrūdes iela 10-9, Rīga, LV-1010, Latvija

+371 67969722, +371 26652300

✉ abm@abm.lv

🌐 www.abm.lv

Rīgā

12.02.2025.

Nr. AZ10/25-3-3

SIA "PurpleGreen Solwin"
Republikas laukums 2a
Rīga
LV-1010

Zināšanai:

SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”
Vīlandes iela 3-6
Rīga
LV-1010

Enerģētikas un vides aģentūra
Rūpniecības iela 23
Rīga
LV-1045

Par informācijas pieprasīšanu

SIA "Rudzāni", reģistrācijas numurs 44103080250, turpmāk Sabiedrība, pieder nekustamais īpašums "Rudzāni", kadastra Nr. 56960040047, kas atrodas Vīpes pagastā, Jēkabpils novadā.

Sabiedrība 2024.gada 1.februārī saņēmusi vēstuli no SIA "PurpleGreen Solwin" *Par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu*, kurā sniegta informācija par ieceri izbūvēt vēja parku Vīpes un Mežāru pagastu teritorijā, kā arī informācija par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas klātienēs sanāksmes laiku un vietu (2024.gada 5.februārī plkst.18:00).

Sabiedrībai kļuvis zināms, ka Ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojuma Klātienēs sabiedriskās apspriešanas sanāksmes norisinājās 2024.gada 17.decembrī plkst. 13:00 Līvānu novada kultūras centrā (adrese: Rīgas iela 105, *Līvāni*) un plkst. 18:00 Vīpes tautas namā (adrese: "Vālodzīte", *Vīpe, Vīpes pagasts, Jēkabpils novads*), bet paziņojumu par šo apspriešanu Sabiedrība nav saņēmusi.

Sabiedrībai kļuvis zināms, ka tai piederošais īpašums "Rudzāni", kadastra Nr. 56960040047, kas atrodas Vīpes pagastā, Jēkabpils novadā, ir iekļauts teritorijā kā zemes vienība, kurā vērtēta VES būvniecība.

SAŅEMTS
ENERĢĒTIKAS UN VIDES AĢENTŪRĀ

13.02.2025.

Nr.

29.262/2025-S

Par turpmākajām darbībām un plānotajām sanāksmēm šajā projektā Sabiedrība lūdz informēt, nosūtot ierakstītu vēstuli uz tās juridisko adresi: Ģertrūdes iela 10-9, Rīga, LV-1010, vai uz sabiedrības oficiālo e-pasta adresi abm@abm.lv

Ar cieņu

SIA "Rudzāni"

Valdes locekle Eva Branta

Grīsele 26652300

abm@abm.lv